Ч. 151 (14.982). Львів, четвер 14. липня 1938. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Леґіов. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Роковини 950-ліття христіянства в СССР.

Паризький щоденник „Парі Міді" повідомляє, що в СССР сильно зріс релігійний рух. За кілька тижнів Православна Церква святкуватиме 950-ліття хрещення Руси-України. Сподіються, що большевицький уряд заборонить святкування цих роковин, бо в останньому часі безбожники розвинули оживлену акцію проти Православної Церкви. „Парі Міді" пише, що в останніх тижнях замкнули в Москві 15 церков. Одначе в Москві ще є 25 церков, які від ранку до вечора переповнені вірними.

В останніх днях большевицький уряд заборонив відправляти богослуження в московській катедрі, яку мають замкнути. Ця заборона викликала велике схвилювання між вірними.

Другі роковини війни в Еспанії.

На день 18. липня припадають другі роковини війни в Еспанії. З цієї нагоди відбудеться велике свято на території Еспанії, занятій національними військами. Дня 18. липня ц. р. ген. Франко оголосить маніфест до еспанського народу.

ОЖИВЛЕНА АКЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ЛЕТУНІВ.

Головна кватира національних військ оголосила такий комунікат:

Минулої ночі відділи національних військ заняли висунені позиції червоних на фронті Толедо.

На фронті Кастельон національні війська відбили наступи червоних у долині Увсо і в горах Пунталь на відтинку Вілявієва. Втрати червоних величезні.

Національні летуни збомбардували залізничний двірець у Сагунто, летовище під Валенсією та двічі пристань Картахіна. На летовищі під Валенсією знищили летунські ганґари і кілька літаків. Радіостація червоних мовчала цілий день. Здогадуються, що її ушкодили бомбами. Шкоди бомбардування велитенські.

У КАТАЛЬОНІЇ АРЕШТУЮТЬ СТАРШИН

Як подають з французького пограниччя, в Барсельоні арештували в понеділок 7-ох полковників, 9-ох підполковників, 8-ох отаманів і багато молодших старшин армії з катальонського фронту. Арештованим закидують, що вони вели акцію проти уряду в Барсельоні.

ІТАЛІЙСЬКІ ЛЕТУНИ СКИНУЛИ 1,440.000 БОМБ НА ЧЕРВОНУ ЕСПАНІЮ.

„Джіорнале д' Італія" подає статистичні дані про активність італійського летунства в Еспанії. У 3-ох минулих місяцях італійські летуни-добровольці виконали 7.565 летів, що тривали разом 14.174 годин і скинули вони 1.440.866 кг. бомб та зужили 180.000 набоїв.

ЕВАКУАЦІЯ ДОБРОВОЛЬЦІВ З ЕСПАНІЇ ПРОТЯГНЕТЬСЯ 5 МІСЯЦІВ.

У вівторок вечором опубліковано англійський плян відкликання добровольців з Еспанії. Цей плян, як відомо, принял комітет неінтервенції, його передано теж до апробати обом урядам в Еспанії. Згідно з пляном, треба 45 днів на евакуацію добровольців, без хорих, ранених і полонених, дальше 49 днів на розшуки за марудерами. Виходить, що на повну евакуацію треба 164 днів, себто повних 5 місяців. Автори пляну передбачують, що добровольців перевезуть з фронту до окремих таборів, де вони будуть чекати на виїзд домів.

КАТОЛИЦЬКА КАПЛИЦЯ — ДОМІВКОЮ МАСОНСЬКОЇ ЛЬОЖІ.

Як подає париська преса, підчас володіння червоних у Кастельоні замінили тамошню каплицю св. Миколая на масонську льожу. Позамальовували у ній всі мозаїки. (КАП)

Венезуеля виступила з Ліґи Націй.

ВЖЕ ДЕВЯТА АМЕРИКАНСЬКА ДЕРЖАВА ПОКИНУЛА ЖЕНЕВУ.

Міністр закорд. справ Венезуелі повідомив секретаріят Ліґи Націй, що Венезуеля покидає Лігу.

Є це вже 9. держава латинської Америки, що виступила з Ліґи; до тепер покинули Лігу: Бразилія, Чілі, Костаріка, Ґватемаля, Гондурас, Нікараґуа, Параґвай і Сальвадор. У Лізі Націй залишилося ще 12 американських держав.

Постійний „Комітет пятьох" займається долею утікачів з Німеччини.

У висліді розмов у Евіян вирішено утворити у Льондоні постійний „комітет пятьох", зложений з представників Англії, Франції та скандинавських і американських держав. Предсідником комітету буде британійський делеґат; американський делеґат буде підтримувати звязок з Лігою Націй та вестиме переговори з Німеччиною.

Sygn. VI. 1. Pr. 240/38. — Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego. — Sąd Okręgowy, Wydział VI karny we Lwowie, w składzie: Wiceprezes S. O. Ł. Malicki, Sędziowie S. O.: Dr. J. Locker i P. Dysiewicz, w sprawie konfiskaty Nr. 127, czasopisma pt. „Diło" z daty Lwów, dnia 12 czerwca 1938 r. do Sygn. VI. 1. Pr. 240/38, — na posiedzeniu niejawnym w dniu 18 czerwca 1938 r., po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 11 czerwca 1938 r. przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma pt. „Diło", Nr. 127 z daty Lwów, dnia 12 czerwca 1938 r. zawierającego w artykule pt. „Protesty proty wywłasnennia [illegible] „Sokoła-Bat'ka", — a) w ustępie od słów: „Wy[illegible]" — do słów: „narodu", — b) w ustępie od słów: „[illegible]" — do słów „neobchodnoho", znamiona występku z art. 170 k. k. — zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl §. 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21 ust. druk. z dnia 17 grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. — Uzasadnienie: Wymienione ustępy mają na celu przez tendencyjne naświetlenie zarządzeń władz w stosunku do jednego z towarzystw ukraińskich, przedstawić w sposób nieprawdziwy położenie społeczeństwa ukraińskiego w Polsce, w taki sposób szerzyć wiadomości mogące zaniepokoić ogół publiczny. Według §§. 487, 489 493 p. k. oraz §§. 36 i 37 ustawy prasowej jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. — Przewodniczący: Ł. Malicki w. r. Protokólant: J. Dorożyński w. r. Za zgodność: Z. Warzeszczak, kier. sekret.

—o—

Чи пропаща сила?

ПРО РОЗПЛИВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО ВЧИТЕЛЬСТВА.

Львів, 13. липня 1938.

Скільки у нас нині українського народнього вчительства? Де воно? Що робить? Як живе? Яку позицію займає в живому бідянсі суспільно-національного руху українського народу? От-такі та їм подібні питання виринають у нас час до часу при якихсь важніших суспільних подіях нашого назагал спокійного національного життя.

Така незначна, тиха суспільна подія недавно відбулася. Дня 28. червня ц. р. відбувся у Львові XXXIII. Загальний Збір членів професійної орґанізації нашого народнього вчительства „Взаїмної Помочі Українського Вчительства". Збір цей не викликав майже ніякого відгуку в нашому національно-суспільному житті; навіть преси не повідомлено про його скликання. Пройшов він у повному спокою та орґанізаційній діловости, не викликавши ні в загалу своїх членів, ні в ширшому громадянстві живішого зацікавлення. І не міг викликати, бож **сучасне українське народнє вчительство не грає майже ніякої активнішої ролі в зорганізованому національно-суспільному житті українського народу.** Не грає проти своєї волі та переконання.

На збір виготовив провід орґанізації обширне друковане звідомлення*) про стан членства, майна та діяльність Товариства. Нас цікавить стан членства орґанізації, бо з нього при помочі анальоґій та дедукцій можемо дійти до приблизного числа українського народнього вчительства в Польщі, зокрема в нашому рідному краю.

Національної статистики народнього вчительства в Польщі нема. Видно, що національна статистика цього вчительства для неї байдужа, а може й зайва. Отже з загального стану членства ВПУВ ми можемо при допомозі відповідних висновків дійти більше-менше вірно до приблизного числа українського народнього вчительства в Польщі.

В дні 31. грудня 1937 мало Товариство **2013 статутових членів**, себто таких, що не залягали з членськими вкладками більше ніж 3 місяці; в тому: 1965 звичайних, 4 надзвичайних і 44 спомагаючих членів. У порівнянні з попереднім роком був приріст — 48 звичайних і 30 спомагаючих, разом 78 членів. У дійсности в 1937 р. принято 175 нових і поновних членів. Однак частина з них померла, виступила або перестала платити членські вкладки, так що остаточна цифра членства ВПУВ в дні 31. XII. 1937. була 2013.

В цій загальній цифрі було 212 членів із західних повітів держави, або зпоза меж нашого рідного краю, так що на нашій землі було 1801 членів ВПУВ. Не в усіх повітах трьох

*) „Учительське Слово", ч. 8—9 з 1.—15. травня 1938. — „Звідомлення з діяльности Товариства „Взаїмна Поміч Українського Вчительства" за 1937. р." Ст. 90—119.

Ч. 151 (14.982). Львів, четвер 14. липня 1938. „Opłata pocztowa uiszczona gotówką" Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-29
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060
„ Банку Чеських Леґіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
четвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Роковини 950-ліття христіянства в СССР.

Париський щоденник „Парі Міді" повідомляє, що в СССР сильно зріс релігійний рух. За кілька тижнів Православна Церква святкуватиме 950-ліття хрещення Руси-України. Сподіються, що большевицький уряд заборонить святкування цих роковин, бо в останньому часі безбожники розвинули оживлену акцію проти Православної Церкви. „Парі Міді" пише, що в останніх тижнях замкнули в Москві 15 церков. Одначе в Москві ще є 25 церков, які від ранку до вечора переповнені вірними.

В останніх днях большевицький уряд заборонив відправляти богослуження в московській катедрі, яку мають замкнути. Ця заборона викликала велике схвилювання між вірними.

Другі роковини війни в Еспанії.

На день 18. липня припадають другі роковини війни в Еспанії. З цієї нагоди відбудеться велике свято на території Еспанії, занятій національними військами. Дня 18. липня ц. р. ген. Франко оголосить маніфест до еспанського народу.

ОЖИВЛЕНА АКЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ЛЕТУНІВ.

Головна кватира національних військ оголосила такий комунікат:

Минулої ночі відділи національних військ заняли висунені позиції червоних на фронті Толедо.

На фронті Кастельон національні війська відбили наступи червоних у долині Увсо і в горах Пунталь на відтинку Вілявієва. Втрати червоних величезні.

Національні летуни збомбардували залізничий двірець у Сагунто, летовище під Валенсією та двічі пристань Картахіна. На летовищі під Валенсією знищили летунські ґанґари і кілька літаків. Радіостація червоних мовчала цілий день. Здогадуються, що її ушкодили бомбами. Шкоди бомбардування велитенські.

У КАТАЛЬОНІЇ АРЕШТУЮТЬ СТАРШИН.

Як подають з французького пограниччя, в Барсельоні арештували в понеділок 7-ох полковників, 9-ох підполковників, 8-ох отаманів і багато молодших старшин армії з каталонського фронту. Арештованим закидують, що вони вели акцію проти уряду в Барсельоні.

ІТАЛІЙСЬКІ ЛЕТУНИ СКИНУЛИ 1,440.000 БОМБ НА ЧЕРВОНУ ЕСПАНІЮ.

„Джіорнале д'Італія" подає статистичні дані про активність італійського летунства в Еспанії. У 3-ох минулих місяцях італійські летуни-добровольці виконали 7.565 летів, які тривали разом 14.174 годин і скинули вони 1.440.866 кґ. бомб та зужили 180.000 набоїв.

ЕВАКУАЦІЯ ДОБРОВОЛЬЦІВ З ЕСПАНІЇ ПРОТЯГНЕТЬСЯ 5 МІСЯЦІВ.

У вівторок вечором опубліковано англійський плян відкликання добровольців з Еспанії. Цей плян, як відомо, приняв комітет неінтервенції, його передано теж до апробати обом урядам в Еспанії. Згідно з пляном, треба 45 днів на евакуацію добровольців, без хорих, ранених і полонених, дальше 49 днів на розшуки за марудерами. Виходить, що на повну евакуацію треба 164 днів, себто повних 5 місяців. Автори пляну передбачують, що добровольців перевезуть з фронту до окремих таборів, де вони будуть чекати на виїзд домів.

КАТОЛИЦЬКА КАПЛИЦЯ — ДОМІВКОЮ МАСОНСЬКОЇ ЛЬОЖІ.

Як подає париська преса, підчас володіння червоних у Кастельоні замінили тамошню каплицю св. Миколая на масонську льожу. Позамальовували у ній всі мозаїки. (КАП).

Венезуеля виступила з Ліґи Націй.

РЖЕ ДЕВЯТА АМЕРИКАНСЬКА ДЕРЖАВА ПОКИНУЛА ЖЕНЕВУ.

Міністер закорд. справ Венезуелі повідомив секретаріят Ліґи Націй, що Венезуеля покидає Ліґу.

Є це вже 9. держава латинської Америки, що виступила з Ліґи; до тепер покинули Ліґу: Бразилія, Чілі, Костаріка, Ґватемаля, Гондурас, Нікараґуа, Параґвай і Сальвадор. У Лізі Націй залишилося ще 12 американських держав.

Постійний „Комітет пятьох" займається долею утікачів з Німеччини.

У висліді розмов у Евіян вирішено утворити у Льондоні постійний „комітет пятьох", зложений з представників Англії, Франції та скандинавських і американських держав. Предсідником комітету буде британський делеґат; американський делеґат буде підтримувати звязок з Ліґою Націй та вестиме переговори з Німеччиною.

Sygn. VI. 1. Pr. 240/38. — Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego. — Sąd Okręgowy, Wydział VI karny we Lwowie, w składzie: Wiceprezes S. O. Ł. Malicki, Sędziowie S. O.: Dr. J. Locker i P. Dyniewicz, w sprawie konfiskaty Nr. 127. czasopisma pt. „Dilo" z daty Lwów, dnia 12 czerwca 1938 r. do Sygn. VI. 1. Pr. 240/38 — na posiedzeniu niejawnym w dniu 18 czerwca 1938 r. po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za uprawiedliwioną dokonaną dnia 11 czerwca 1938 r. przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma pt. „Dilo", Nr 127 z daty Lwów, dnia 12 czerwca 1938 r. zawierającego w artykule pt. „Protesty proty wywlasnennia plosczi „Sokoła-Batka", — a) w ustępie od słów: „Wyłasnennia" — do słów: „narodu". — b) w ustępie od słów: „mistsiowi" — do słów „neobchodnoho", znamiona występku z art. 170 k. k. — zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl §. 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21 ust. druk. z dnia 17 grudnia 1862. Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863. t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. — Uzasadnienie: Wymienione ustępy mają na celu przez tendencyjne naświetlenie zarządzeń władz w stosunku do jednego z towarzystw ukraińskich, przedstawić w sposób nieprawdziwy położenie społeczeństwa ukraińskiego w Polsce, w taki sposób szerzyć wiadomości mogące zaniepokoić ogół publiczny. Według §§. 487, 489 493 p. k. oraz §§. 36 i 37 ustawy prasowej jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. — Przewodniczący: Ł. Malicki w. r. Protokólant: J. Dorożyński w. r. Za zgodność: Z. Warzeszczak, kier. sekret.

—o—

Чи пропаща сила?

ПРО РОЗПЛИВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО ВЧИТЕЛЬСТВА.

Львів, 13. липня 1938.

Скільки у нас нині українського народнього вчительства? Де воно? Що робить? Як живе? Яку позицію займає в живому білянсі суспільно-національного руху українського народу? От-такі та їм подібні питання виринають у нас час до часу при якихсь важніших суспільних подіях нашого назагал спокійного національного життя.

Така незначна, тиха суспільна подія недавно відбулася. Дня 28. червня ц. р. відбувся у Львові XXXIII. Загальний Збір членів професійної організації нашого народнього вчительства „Взаїмної Помочі Українського Вчительства". Збір цей не викликав майже ніякого відгуку в нашому національно-суспільному життї; навіть преси не повідомлено про його скликання. Пройшов він у повному спокою та організаційній діловости, не викликавши ні в загалу своїх членів, ні в ширшому громадянстві живішого зацікавлення. І не міг викликати, **бож сучасне українське народнє вчительство не грає майже ніякої активнішої ролі в зорганізованому національно-суспільному життї українського народу.** Не грає проти своєї волі та переконання.

На збір виготовив провід організації обширне друковане звідомлення*) про стан членства, майна та діяльність Товариства. Нас цікавить стан членства організації, бо з нього при помочі аналогій та дедукцій можемо дійти до приблизного числа українського народнього вчительства в Польщі, зокрема в нашому рідному краю.

Національної статистики народнього вчительства в Польщі нема. Видно, що національна статистика цього вчительства для неї байдужа, а може й зайва. Отже з загального стану членства ВПУВ ми можемо при допомозі відповідних висновків дійти більше-менше вірно до приблизного числа українського народнього вчительства в Польщі.

В дні 31. грудня 1937 мало Товариство **2013 статутових членів,** себто таких, що не залягали з членськими вкладками більше ніж 3 місяці; в тому: 1965 звичайних, 4 надзвичайних і 44 спомагаючих членів. У порівнянні з попереднім роком був приріст — 48 звичайних і 30 спомагаючих, разом 78 членів. У дійсности в 1937 р. принято 175 нових і поновних членів. Однак частина з них померла, виступила або перестала платити членські вкладки, так що остаточна цифра членства ВПУВ в дні 31. XII. 1937 була 2013.

В цій загальній цифрі було 212 членів із західних повітів держави, або зпоза меж нашого рідного краю, так що на нашій землі було 1801 членів ВПУВ. Не в усіх повітах трьох

*) „Учительське Слово", ч. 8—9 з 1.—15. травня 1938. — „Звідомлення з діяльности Товариства „Взаїмна Поміч Українського Вчительства" за 1937. р." Ст. 90—110.

південно-східних воєвідств одинакове число членів ВПУВ. Воно хитається від 3 у борщівському повіті до 154 у львівському. Від 3—20 членів мали отсі повіти: Болехів, Броди, Буськ, Бучач, Войнилів, Городок, Грибів, Долина, Заліщики, Збараж, Жидачів, Журавно, Камінка, Копичинці, Лісько, Миколаїв, Мостиська, Рожнятів, Рудки, Скалат, Сколе, Снятин, Товмач, Чортків, Ярослав і Волинь. Від 20—40 членів мали такі повіти: Бібрка, Богородчани, Зборів, Жовква, Косів, Любачів, Перемишль, Перемишляни, Підгайці, Радехів, Солотвина, Теребовля. Вище 40 членів мали повіти: Бережани, Городенка, Дрогобич, Золочів, Калуш, Коломия, Львів, Надвірна, Рава Руська, Рогатин, Самбір, Сокаль, Станиславів, Стрий, Тернопіль, Турка та Яворів.

В загальному числі 1801 членів найшлося поверх 60 народніх учителів Рідної Школи та 14 членів з Волині, так, що без них мала ВПУВ **всього 1727 членів, народніх учителів державних народніх шкіл.** Але не забуваймо, що в цій загальній цифрі є бодай 50 відс. емеритів; у самому лише львівському повіті на 154 членів **є аж 120** українських народніх учителів-емеритів. Тому цифри членів ВПУВ в окремих повітах не є ідентичні з фактичним станом українського народнього вчительства в чинній службі у державному народньому шкільництві. Є **повіти, де нема вже мабуть ніодного українського народнього вчителя в чинній службі,** а в деяких треба прийняти половину або й менше стану членства ВПУВ. Якщо і є члени ВПУВ, то вони не мають ніякого реального значіння в загальному національному житті українського народу.

Тому з загальної цифри 1727 членів ВПУВ українських народніх учителів держ. нар. шкіл можнаб без грубшої помилки прийняти всього **700—800 українських народніх учителів у чинній службі в державних народніх школах на території Л. Ш. О.** На 3.000 українських громад ледви 700—800 українських народніх учителів! Значить: один недобиток українського народнього вчительства випаде пересічно на чотири українські громади. Якщо прийняти 300.000—400.000 українських дітей у державних народніх школах, то **один рідний „український народній учитель припадає приблизно на 500 наших дітей...**

Правдива цифра українського народнього вчительства зпоза меж нашого рідного краю, якщоб її якимсь чудом можна роздобути, нас тут мало цікавить, бо це вчительство, зорганізоване чи незорганізоване, свідоме чи несвідоме національно, ідейне чи безідейне, не має в цій хвилині й умовинах майже ніякого конкретного значіння в нашому національному житті.

Як виглядає виховання українських дітей у школі в тих наших громадах, де є лиш один, або й нема ніодного українського народнього вчителя? Кажем виразно **виховання,** бож нинішня школа має не лише вчити, але також і то головно **виховувати** дітей! Хто промовить до уяви, серця й почувань цих дітей?

Але й це хирляве число народнього вчительства не грає в сучасному збірному житті українського народу ніякої активної ролі. Не видно його навіть на його професійно-природньому фронті — культурно-освітньому. Про культурно-освітню ділянку праці членів ВПУВ читаємо таке коротке звідомлення: „Ця ділянка праці як у централі Т-ва, так теж і у Відділах була заступлена ріжними формами. В централі Т-ва згадатиб: а) видавництва, б) Центральну Педагогічну Бібліотеку, в) Архів, г) Педагогічний Музей. У Відділах репрезентують її: а) бібліотеки Відділів, б) відчити та реферати на сходинах, в) видавництва. Т-во вміру спроможности підпомагало також інші педагогічні видавництва“.

На фронті ширшої суспільно-культурної праці українського народнього вчительства зовсім не було. Принайменше його організаціям не подано ніяких відомостей з цієї ділянки.

Отже українське народнє вчительство, як динамічний суспільний актив, з року на рік розпливається, маліє. Не далекі вже ті часи, коли мабуть і ніяка статистика не згадуватиме про українське народнє вчительство...

Чи не є це стан нашого національного посідання, що **повинен затривожити все українське громадянство,** приневолити глибше призадуматися над цією справою всі провідні наші кола та щось радити й робити? Живий культурний нарід не має нині свого народнього вчительства, як динамічного рушія педагогічно-виховного руху та національно-громадянського активу. За кілька літ, як так піде далі, не буде взагалі цього вчительства, навіть як формального статистичного матеріялу.

Чи маємо сидіти із заложеними руками та похитувати головами, аж до хвилини, поки доживемо до цього катастрофічного стану?!

Змагання за ключ до Індокитаю.

ФРАНКО-ЯПОНСЬКИЙ КОНФЛІКТ ЗА ОСТРОВИ ПАРАСЕЛЬ.

Слабий, політично й економічно підупалий Китай став при кінці минулого століття тереном живої експанзії, майже всіх великодержав. Після кількох збройних та дипльоматичних невдач мусів він відступити деякі свої области та місцевости білим переможцям під безпосереднє володіння, як концесії, смуги впливів. З погляду японської експанзії це відворотна сторінка медалі. Сам факт, що Китай слабий, для японців дуже симпатичний — менше симпатична для них та ціла система осередків чужих впливів, з якими японська армія стрічається у своєму переможному поході.

Пригадуємо собі, яку поважну перешкоду для японської експанзії у північному Китаю становили російські впливи. Підбиваючи Манджурію, японська армія цілий час чула над собою Дамоклів меч червоної армії, чує його і тепер, підчас підбою північної частини властивого Китаю — у зовнішній Монголії, що тепер становить совітську, але ніби незалежну від СССР республику, розбудувала Москва поважну оперативну базу.

Пригадуємо собі, як важко було японцям наступати в середущому Китаю, де що крок стрічали вони на терені операцій чужинецькі концесії та кораблі, де кожний необережний вистріл наражував японський уряд на небезпечні міжнародні конфлікти, упокорюючі сатисфакції.

Колиж японське командування взялось до офензиви проти південного Китаю, воно побачило на своєму шляху Францію. Та остання загрожена японською збройною експанзією на китайському терені, як ніяка інша держава — хіба за винятком СССР. Якби японці заволоділи південним Китаєм, японська армія станулаб на границі французького Індокитаю — одної з найбагатших частин французької кольоніяльної імперії. Французький Індокитай зложений з кількох кольоній і тубольчих держав під протекторатом — заселений народами з доволі високою і старою культурою, виплеканою на перехресті впливів Китаю та Індії. Під французьке панування дістались вони розмірно недавно (у 80. рр. минулого століття) — і до тепер не можуть з ним погодитися; у французькім Індокитаю йде сепаратистичний рух, що його французи намагаються представити як комуністичний. З огляду на такий внутрішній стан тої багатої кольонії зрозуміло, що Франція боїться японського сусідства і волілаб до нього не допустити. Тому вона дала китайському урядові більшу позичку на... розбудову залізниць між Індокитаєм та сусідніми південно-китайськими провінціями. Що Франція здавна має впливи у тих провінціях і що розбудова шляхів ті впливи скріпила би — це відоме; але невідомо, чи Китай вихіснує французький капітал саме на ту ціль, а не на оборону перед японським наступом; на оборону своєї території перед японським наступом... і рівночасно на оборону французької кольонії перед небезпечним японським сусідством.

Та японська офензива загрожує французький Індокитай не лиш від суші, але й від моря. Північна частина кольонії, яка межує з Китаєм — Тонкін — лежить над Тонкінським заливом, що його відділює від повного моря великий китайський острів Гайнан. Цей острів прегарно надається на базу для офензиви проти південного Китаю, японська воєнна фльота досить сильна, щоб його опанувати. Все було би гаразд... колиб не інтереси посторонніх великодержав. З Гайнану японці заатакувалиб не лише південний Китай (квантунську провінцію), але і французький Тонкін, тому французький уряд при солідарній підтримці британського — заявив, що не допустить до японської окупації Гайнану.

Зрештою Франція не обмежилась до того, лише взяла ініціятиву у свої руки: жандармерія Анаму, одної з індокитайських держав, що приняли французький протекторат, обсадила острови Парасель, розкинені серед Південно-китайського моря на південний схід від Гайнану, при вході до Тонкінського заливу; небавом в тій околиці появилася французька ескадра. Японський уряд запротестував, мовляв: острови Парасель належать до Китаю; Франція відповіла, що вони підлягають Анамові. По чиїй стороні правда — не легко ствердити, бо ті дрібні коралеві рафи й острівці, як багато інших незалюднених острівців та морських скал, не були фактично під нічиїм володінням, коли не брати під увагу побудованої там французької метеорольогічної стації.

Як розвинеться франко-японський конфлікт — важко передбачити. Треба припускати, що Японія — подібно як підчас недавних непорозумінь з Англією та Америкою — займе примирне становище, щоб не ускладнювати свого становища в часі, коли війна вимагає поважних зусиль. (гал.)

З ПРЕСИ.

„Голосіння народнє“.

Під таким наголовком „Слово“, орган варшавської Православної Митрополії, в найновішім 28. числі з 10. 7. ц. р. містить передовицю, де змальовує церковно-релігійне життя Холмщини так:

„Те, що діється на Холмщині, спокійно описати вже тяжко. Того багацтва фактів, що напливають кожного дня, вже не обняти в кількох словах статті. Та й тяжко виділити й відріжнити те, що діється, як „легальні дії“, від ексцесів та діл темних типів, за які влада не може брати на себе відповідальности.

Нарід голосить. На численні заяви про алярмуючі безчинства, що діються поруч з чинами „з наказу“, приходить відповідь: „Ліс рубають, тріски летять“

З місць лунає одно: „Рятуйте нас“!

Десятки делеґацій оббивають пороги установ. І поки вони тут, пливуть до них телеграми з місць про те, що останній крок зроблено: „Церкев збуржоно“ — „церкву знищено“.

Одинокими маяками стоять церкви так зв. „статних“ парафій. Старі, давно замкнені церкви, де богослуження взагалі не відправляється, бурять, „жеби свим відокем не шпецiли мейсцовосьці і не пшипомінали Росії Совецкей“. Нові скромні молитовні доми і церкви, побудовані замість них, бурять „для тего, же сон не легальне“.

Православні цвинтарі та кладовища при всіх тих церквах закривають. Ксьондзи в супроводі поліціянтів приїздять пересвячувати церковні цвинтарі та кладовища на католицькі.

Невідомі особи роблять нахабні напасти на православних священників: вибивають вікна в домах, стріляють; не говоримо вже про образи словами.

Десять жінок з парафії с. Хмільок, відірвані від грудних дітей, сім тижнів тримали в арешті в м. Білгороді за спротив владі при замиканні молитовного дому.

Кривд так багато, що їх уже вичислити і переказати не можна.

Треба зазначити, що делегації знаходять у високих представників влади у Варшаві уважливе прийняття: їх вислуховують, обіцяють направити кривди та виконати їх вимоги.

Та коли? Як уже все зроблено!..

Зазначене число „Слова“ переповнене вістками про нові розбирання церков, про телеграми митрополита Дениса до найвищих державних чинників, про його інтервенції... Грубі томи оповідань не всилі дати такого враження, як назване число органу православного митрополита.

Жидівська кооперація відрікається

жидівських псевдо-кооператив з „Ревіз. Союзу Русских Кооператив“.

У найновішому ГКЧ читаємо:

Орган Союзу жидівських кооператив „Рух Спулдзельчи“, що виходить у польській і жидівській мові приносить у ч. 6. за червень ц. р. в „Огляді преси“ нотатку п. з.: „Жидівські кооперативи в Русскім Ревізійним Союзі“. Подавши короткий зміст статті І. Ольхового в ч. 20. „ГКЧ“ п. з. „Русскі кредитові кооперативи“, Редакція додає такий свій коментар:

„До повищих, у засаді слушних, уваг хочемо дати деяке спростування. Жидівські „кооперативи“, про котрі мова у згаданій статті, є псевдо-кооперативами, що їх постійно поборює наш Союз з огляду на їх характер. Ці кооперативи належали свого часу до т. зв. „Центрального Союзу Самодопомогових Кооператив“ у Львові, який тільки з формальних оглядів був кваліфікований як Союз жидівський, але ніколи жидівське громадянство не трактувало його як складову частину жидівської кооперації.

Ані в 1934 р. підчас переговорів у справі консолідації кооперативного руху, ані в 1935. після розвязання „Центрального Союзу“ ми не годились на прийняття тої групи кооператив до нашого Союзу і навіть не хотіли вести розмов на цю тему з огляду на характер цих псевдо-кооператив“.

Як бачимо, Жидівський Союз Кооператив навіть говорити не хотів про прийняття у свої члени жидівських кредитових псевдокооператив, що їх „Русский Ревіз. Союз“ приняв з отвертими раменами, щоб пізніше їх статистикою підрепаровувати „блестящій стан русских кооператив“.

З римо-католицької акції на Волині.

АКЦІЯ НАВЕРТАННЯ В КОСТОПОЛІ Й САРНАХ.

При кінці травня в Костополі на Волині відбулося зібрання „шляхти загродової“. Підготовлене воно було так: Усім тим, що мають прізвище на „ський“, „цький“ та „ич“ і деяким іншим православним вислано запрошення на письмі. Вибрано головно тих, що займають ріжні посади емеритів та військових інвалідів. В тижні перед зборами командант „ПВ і ВФ“ викликував поодиноких православних українців, намічених до „навернення“, і всякими способами переконував їх, що вони мусять покинути українство і православія та „навернутись“. А в тому часі хтось ширив серед цих кандидатів тривожні чутки, що їхні посади, емеритура і навіть право жити у прикордонному поясі загрожені. „Кандидати“ зі слізми на очах зверталися до православного духовенства та інших людей з просьбою рятувати їх.

„Жице Католіцке“ (ч. 98) так описує навертання „шляхти“ в Сарнах дня 19. червня ц. р., на яке стягнено з повіту аж к. 2.000 душ:

„В 10. год. всіх зібраних на спортовому стадіоні тісними рядами повели до костела... **Сльози текли по обличчі тих людей**“...

„Ж. К.“ додає, що після промови полковника КОП-у Плахти-Платовіча, що знову накликував зібраних навернутися, люди теж плакали: „Чи дивні могли бути — каже „Ж. К.“ — почуття та сльози, що тиснулися (в тих православних) до горла й очей?“

Зовсім недивні! Неодин з нас, можливо, заплакав би, якби опинився в такій ситуаці.

ВИШНЕВЕЦЬ І КВАЧІВКА.

Кореспондент „Жиця Католіц-кего“ (ч. 28) так починає свій допис з Вишнівця на Волині про урочистість Божого Тіла:

„Ми, мешканці старого граду князів Вишневецьких, слушно можемо гордитися великими змінами, які відбулися в нашому надгоринському „гродзе“... „Минули, як лихий сон, ті часи, коли наш улюблений костел у Старому Вишнівці **світив пусткою**“...

Автор забув додати, що Вишневець — це город українських православних князів Вишневецьких (окреме коліно роду князів Острожських, нащадків князя Володимира). Зрештою, не дивуємось. Може колись почуємо, що й сам Володимир теж не наш.

Цікавіше, чому це костел у Стар. Вишнівці давніше „світив пусткою“, а в часі Божого Тіла вже був наповнений? Відповідь дає автор допису, кажучи:

„За великою процесією йшли і православні“.

Відповідь про волинську дійсність аж занадто промовиста. Спочатку церкви ревіндикують, потім світять пусткою і нарешті „навертається“ українська шляхта, або робиться так, як це було на передмісті Вишнівця — у Квачівці.

Шкода лише, що автор не сказав, як це сталося, що ці православні українці у свій робочий день пішли за процесією? І чи вони могли не піти?

Зрештою, і на це питання можна відповісти, бо, як каже автор допису, народження цих змін у Вишнівці „не обійшлося без стогону й лементу“. ...„Але польська культура, що йде побідно, упоралася з незадоволеними“, ...„шатанське пентно“, яке витиснули „окропне часи... гайдамачизни“, усунене...

Добре, коли говориться щиро! XX.

Ювілейне Свято „Просвіти“ в Вашій місцевині — це мірило національної свідомости Вашої громади.

Перший міжнародній ономастичний конґрес

У ПАРИЖІ (25.—29. VII. Ц. Р.).

В днях 25.—29. липня ц. р. відбудеться в Парижі перший міжнародній ономастичний конґрес. Мета його зблизити й запізнати між собою наукових робітників на полі назовництва й надати дальші напрямні в цій ділянці знання. Як виходить із зіздових комунікатів, зізд обійматиме програмою особове й ґеографічне назовництво, загально-методольоґічні справи та спеціяльні ономастичні реферати, як етимольоґія поодиноких назв, огляди ономастичних студій серед поодиноких народів і т. п.

В склад почесного комітету входять заступники таких країв: Франції, Італії, Данії, Бельгії, Німеччини, Злучених Держав П. А., Еспанії, Англії, Швайцарії, Румунії, Швеції, із словянських Польщі та Югославії. Голова зізду заслужений у ділянці ономастики проф. Альберт Довза. Зіздові мови: французька, італійська, німецька й англійська. Відкриття конґресу відбудеться 25. VII. в 10. год. в амфітеатральній салі Сорбони. Праці конґресу — реферати, дискусії, резолюції почнуться цьогож дня і йтимуть перед полуднем чергових днів. Пополудневі години призначені на звидження міста, Версалю, прийняття й ономастичну прогульку в долину де Ґалі.

На лісту рефератів конґресу зголошений з українців д-р Ярослав Рудницький із рефератом: „Справа міжмовних взаємин у ділянці топономастики“ (по німецьки). З обсягу українського особового назовництва нема ніякого реферату, хоч у нас не бракує тої міри ономастів, що проф. В. Сімович. Не зголосили теж рефератів наші історики-ономасти, як нпр. заслужений у цьому напрямку проф. Кордуба. Словянської ономастики торкаються реферати Будіміра (Београд), Рудніцького (Познань), Шмарда (Прага) і Скока (Загреб). Імена учасників конґресу відомі здебільша в ділянці мовознавства і тому сам конґрес носить виразний ономастично-мовознавчий характер. З. К.

——о——

„День посвяти — Просвіті“.

Ювилейне Свято з нагоди 70-ліття істнування Т-ва „Просвіта“ в Мостах Вел., пов. Жовква.

В неділю 10. ц. м. улаштувала читальня „Просвіти“ в Мостах Великих при співучасти читалень „Просвіти“ Мостищини ювилейне свято „Просвіти“.

Читальня „Просвіти“ в Мостах Великих — це одна з кращих читалень жовківської філії, завжди діяльна, замітна пляновою освітньою працею і матеріяльно сильна. Велику заслугу в цьому має довголітній її голова адв. д-р Малко Іван, який, не зважаючи на перепони деколи навіть і своїх, дбає про розвиток читальні.

День 10. липня від самого ранку дощевий, хмарний. Настрої наші і так не найкращі, бож багато цей рік дав уже нам несподіванок, а ця похмура, дощева днина ще більше їх поглибила. Та всеж таки із вдоволенням, із почуттям гордости треба ствердити, що хоч бракувало життєрадісности та веселости, то тимбільше на перше місце вибилась дисципліна, почуття виконання свого обовязку у всіх учасників свята.

На свято прибули відпоручники Гол. Виділу Т-ва „Просвіта“ і повітових установ Жовківщини, з прапорами Т-ва „Просвіта“ і Філії Т-ва „Просвіта“ в Жовкві: від Гол. Т-ва пп. начальник П. Петрик, секретар Гол. Виділу м-р Микола Дужий та інж. Володимир Татомир, від Виділу Філії „Просвіти“ в Жовкві: голова д-р Іван Романків, д-р Антін Орловський, від П. С. К. дир. Іван Дорота, дир. Карпів, від інших установ пп.: Утрисківна Евгенія, проф. Романків Теодор і ще дехто. Перед читальняною домівкою зібрались делегації читальні Мости і сусідніх читалень Мостищини. І ось уперше стрінулися два прапори „Просвіти“, золото-синій прапор Матірньої Просвіти і перший філіяльний прапор із знаком Володимира Великого — гордощі Жовківщини — прапор Філії „Просвіти“ в Жовкві. Виструнилися члени філіяльного прапорового почоту, похилився прапор Філії перед прапором Матері всіх установ. Тихе без слів повитання прапорів — знак часу.

Голова читальні д-р Малко повитав оба прапори і відпоручників установ та передав відпоручникові Гол. Виділу хліб, сіль і ключі від читальняного дому. Трикратне „Слава“ з уст приявних було виявом подяки за те, що прапори верховних установ пошанували їхне свято. В імени Гол. Виділу подякував за привітання секретар Гол. Виділу п. Дужий, а маленька дівчинка місцевої захоронки з китицею квітів передала не тільки вивчені слова привіту, але і щире дитяче захоплення.

Під опікою „прапорової охорони“ відійшли оба прапори до церкви, де до торжественної Служби Божої станули: о. радн. Бариляк Ілля, о. проф. Клос та о. радн. Боднар, місцевий парох; співав хор читальні з Мостів Великих. Після Служби Божої відправлено панахиду за померших членів „Просвіти“ Жовківщини і членів основників читальні в Мостах Великих.

Уставка до походу пройшла справно і скоро. Перемарш і привітання відібрав прапор Матірньої Просвіти від учасників походу в брамі чит. дому. Йшли зорганізовані ряди просвітян, задивлені в прапор Матері-Просвіти. Майже в кожного учасника походу пишалась на грудях ювилейна відзнака; в поході було багато жіноцтва. Мовчанка учасників насувала якісь дивні думки. В поході взяли участь читальні: Боянець, Борове, Желдець, Купичволя, Реклинець, Дврірці-Пласків і Двірці-Заріка, Бутини-село і Бутини-Шишаки та Мости Великі. Гарні строї дівчат свідчили про те, що Жовківщина пильно дбає, щоб не дати загинути традиції гарної народньої ноші. На площу, де мала відбутись академія, прийшли ще раз учасники походу перед прапором Філії „Просвіти“ в Жовкві. Перемарш і привітання перед прапором Філії відібрав голова місцевої читальні д-р Малко. Участь у поході взяло к. 2.000 членів читалень.

По пивгодинній перерві почалась академія на площі. Збірні хори всіх читалень (Бутин-се-

Треба зазначити, що делеґації знаходять у високих представників влади у Варшаві уважливе прийняття: їх вислуховують, обіцяють направити кривди та виконати їх вимоги.

Та коли? Як уже все зроблено!..

Зазначене число „Слова" переповнене вістками про нові розбирання церков, про телеґрами митрополита Дениса до найвищих державних чинників, про його інтервенції... Грубі томи оповідань не вспілі дати такого враження, як назване число органу православного митрополита.

Жидівська кооперація відрікається

жидівських псевдо-кооператив з „Ревіз. Союзу Русских Кооператив".

У найновішому ГКЧ читаємо:

Орган Союзу жидівських кооператив „Рух Спулдзельчи", що виходить у польській і жидівській мові приносить у ч. 6. за червень ц. р. в „Огляді преси" нотатку п. з.: „Жидівські кооперативи в Русскім Ревізійнім Союзі". Подавши короткий зміст статті І. Ольхового в ч. 20. „ГКЧ" п. з. „Русскі кредитові кооперативи", Редакція додає такий свій коментар:

„До повищих, у засаді слушних, уваг хочемо дати деяке спростування. Жидівські „кооперативи", про котрі мова у згаданій статті, є псевдо-кооперативами, що їх постійно поборює наш Союз з огляду на їх характер. Ці кооперативи належали свого часу до т. зв. „Центрального Союзу Самодопомогових Кооператив" у Львові, який тільки з формальних оглядів був кваліфікований як Союз жидівський, але ніколи жидівське громадянство не трактувало його як складову частину жидівської кооперації.

Ані в 1934 р. підчас переговорів у справі консолідації кооперативного руху, ані в 1935. після розвязання „Центрального Союзу" ми не годились на приняття тої групи кооператив до нашого Союзу і навіть не хотіли вести розмов на цю тему з огляду на характер цих псевдо-кооператив".

Як бачимо, Жидівський Союз Кооператив навіть говорити не хотів про приняття у свої члени жидівських кредитових псевдокооператив, що їх „Русский Ревіз. Союз" приняв з отвертими раменами, щоб пізніше їх статистикою підрепаровувати „блестящій стан русских кооператив".

З римо-католицької акції на Волині.

АКЦІЯ НАВЕРТАННЯ В КОСТОПОЛІ Й САРНАХ.

При кінці травня в Костополі на Волині відбулося зібрання „шляхти загродової". Підготовлене воно було так: Усім тим, що мають прізвище на „ський", „цький" та „ич" і деяким іншим православним вислано запрошення на письмі. Вибрано головно тих, що займають ріжні посади емеритів та військових інвалідів. В тижні перед зборами командант „ПВ і ВФ" викликував поодиноких православних українців, намічених до „навернення", і всякими способами **переконував** їх, що вони мусять покинути українство і православія та „навернутись". А в тому часі хтось ширив серед цих кандидатів тривожні чутки, що їхні посади, емеритура і навіть право жити у прикордонному поясі загрожені. „Кандидати" зі слізми на очах зверталися до православного духовенства та інших людей з просьбою рятувати їх.

„Жиціе Католіцке" (ч. 98) так описує навертання „шляхти" в Сарнах дня 19. червня ц. р., на яке стягнено з повіту аж к. 2.000 душ:

„В 10. год. всіх зібраних на спортовому стадіоні тісними рядами повели до костела...

Сльози текли по обличчі тих людей"...

„Ж. К." додає, що після промови полковника КОП-у Плахти-Платовіча, що знову наклікував зібраних навернутися, люди теж плакали: „Чи дивні могли бути — каже „Ж. К." — почуття та сльози, що тиснулися (в тих православних) до горла й очей?"

Зовсім недивні! Неодин з нас, можливо, заплакав би, якби опинився в такій ситуаці.

ВИШНЕВЕЦЬ І КВАЧІВКА.

Кореспондент „Жиція Католіц-кеґо" (ч. 28) так починає свій допис з Вишнівця на Волині про урочистість Божого Тіла:

„Ми, мешканці старого граду князів Вишневецьких, слушно можемо гордитися великими змінами, які відбулися в нашому надгоринському „ґродзе"... „Минули, як лихий сон, ті часи, коли наш улюблений костел у Старому Вишнівці **світив пусткою"...**

Автор забув додати, що Вишневець — це город українських православних князів Вишневецьких (окреме коліно роду князів Острожських, нащадків князя Володимира). Зрештою, не дивуємось. Може колись почуємо, що й сам Володимир теж не наш.

Цікавіше, чому це костел у Стар. Вишнівці давніше „світив пусткою", а в часі Божого Тіла вже був наповнений? Відповідь дає автор допису, кажучи:

„За великою процесією йшли і православні".

Відповідь про волинську дійсність аж занадто промовиста. Спочатку церкви ревіндикують, потім світять пусткою і нарешті „навертається" українська шляхта, або робиться так, як це було на передмісті Вишнівця — у Квачівці.

Шкода лише, що автор не сказав, як це сталося, що ці православні українці у свій робочий день пішли за процесією? І чи вони могли не піти?

Зрештою, і на це питання можна відповісти, бо, як каже автор допису, народження цих змін у Вишнівці „не обійшлося без стогону й лементу". ...„Але польська культура, що йде побідно, упоралася з незадоволеними", ...„шаганське пентно", яке витиснули „окропне часи... гайдамачизни", усунене...

Добре, коли говориться щиро! XX.

Ювілейне Свято „Просвіти" в Вашій місцевині — це мірило національної свідомости Вашої громади.

Перший міжнародній ономастичний конґрес

У ПАРИЖІ (25.—29. VII. Ц. Р.).

В днях 25.—29. липня ц. р. відбудеться в Парижі перший міжнародній ономастичний конґрес. Мета його зблизити й запізнати між собою наукових робітників на полі назовництва й надати дальші напрямні в цій ділянці знання. Як виходить із зїздових комунікатів, зїзд обіймає програмою особове й географічне назовництво, загально-методольоґічні справи та спеціяльні ономастичні реферати, як етимольоґія поодиноких назв, огляди ономастичних студій серед поодиноких народів і т. п.

В склад почесного комітету входять заступники таких країв: Франції, Італії, Данії, Бельгії, Німеччини, Злучених Держав П. А., Еспанії, Англії, Швайцарії, Румунії, Швеції, із словянських Польщі та Югославії. Голова зїзду заслужений у ділянці ономастики проф. Альберт Доза. Зїздові мови: французька, італійська, німецька й англійська. Відкриття конґресу відбудеться 25. VII. в 10. год. в амфітеатральній салі Сорбони. Праці конґресу — реферати, дискусії, резолюції почнуться цьогож дня і йтимуть перед полуднем чергових днів. Пополудневі години призначені на звидження міста, Версалю, принятя й ономастичну проґульку в долину де Ґалі.

На лісту рефератів конґресу зголошений з українців д-р Ярослав Рудницький із рефератом: „Справа міжмовних взаємин у ділянці топономастики" (по німецьки). З обсягу українського особового назовництва нема ніякого реферату, хоч у нас не бракує тої міри ономастів, що проф. В. Сімович. Не зголосили теж рефератів наші історики-ономасти, як нпр. заслужений у цьому напрямку проф. Кордуба. Словянської ономастики торкаються реферати Будіміра (Београд), Рудніцького (Познань), Шварца (Прага) і Скока (Загреб). Імена учасників конґресу відомі здебільша в ділянці мовознавства і тому сам конґрес носить виразний ономастично-мовознавчий характер З. К.

Володимир Ниоза

український політичний вязень помер у вязниці в Равічі (Познанщина).

Покійний був засуджений на 12 літ тюрми в процесі за замах на совітський консулят і б. куратора Гадомського у Львові.

Вічна Йому Память!

„День посвяти — Просвіти".

Ювилейне Свято з нагоди 70-ліття істнування Т-ва „Просвіта" в Мостах Вел., пов. Жовква.

В неділю 10. ц. м. улаштувала читальня „Просвіти" в Мостах Великих при співучасти читалень „Просвіти" Мостищини ювилейне свято „Просвіти".

Читальня „Просвіти" в Мостах Великих — це одна з кращих читалень жовківської філії, завжди діяльна, замітна пляновою освітньою працею і матеріяльно сильна. Велику заслугу в цьому має довголітній її голова адв. д-р Малко Іван, який, не зважаючи на перепони деколи навіть і своїх, дбає про розвиток читальні.

День 10. липня від самого ранку дощевий, хмарний. Настрої наші і так не найкращі, бож багато цей рік дав уже нам несподіванок, а ця похмура, дощева днина ще більше їх поглибила. Та всеж таки із вдоволенням, із почуттям гордости треба ствердити, що хоч бракувало життєрадісности та веселости, то тимбільше на перше місце вибилась дисципліна, почуття виконання свого обовязку у всіх учасників свята.

На свято прибули відпоручники Гол. Виділу Т-ва „Просвіта" і повітових установ Жовківщини, з прапорами Т-ва „Просвіта" і Філії Т-ва „Просвіта" в Жовкві: від Гол. Т-ва пп. начальник П. Петрик, секретар Гол. Виділу м-р Микола Дужий та інж. Володимир Татомир, від Виділу Філії „Просвіти" в Жовкві: голова д-р Іван Романків, д-р Антін Орловський, від П. С. К. дир. Іван Дорота, дир. Карпів, від інших установ пп.: Утрисківна Евгенія, проф. Романків Теодор і ще дехто. Перед читальняною домівкою зібрались делеґації читальні Мости і сусідніх читалень Мостищини. І ось уперше стрінулися два прапори „Просвіти", золото-синій прапор Матірньої Просвіти і перший філіяльний прапор із знаком Володимира Великого — гордощі Жовківщини — прапор Філії „Просвіти" в Жовкві. Виструнилися члени філіяльного прапорового почоту, похилився прапор Філії перед прапором Матері всіх установ. Тихе без слів повитання прапорів — знак часу.

Голова читальні д-р Малко повитав оба прапори і відпоручників установ та передав відпоручникові Гол. Виділу хліб, сіль і ключі від читальняного дому. Трикратне „Слава" з уст приявних було виявом подяки за те, що прапори верховних установ пошанували їхне свято. В імени Гол. Виділу подякував за привітання секретар Гол. Виділу п. Дужий, а маленька дівчинка місцевої захоронки з китицею квітів передала не тільки вивчені слова привіту, але і щире дитяче захоплення.

Під опікою „прапорової охорони" відійшли оба прапори до церкви, де до торжественної Служби Божої станули: о. радн. Барилак Ілля, о. проф. Клос та о. радн. Боднар, місцевий парох; співав хор читальні з Мостів Великих. Після Служби Божої відправлено панахиду за померших членів „Просвіти" Жовківщини і членів основників читальні в Мостах Великих.

Уставка до походу пройшла справно і скоро. Перемарш і привітання відібрав прапор Матірньої Просвіти від учасників походу в брамі чит. дому. Йшли зорганізовані ряди просвітян, заслівлені в прапор Матері-Просвіти. Майже в кожного учасника походу пишалась на грудях ювилейна відзнака; в поході було багато жіноцтва. Мовчанка учасників насувала якісь дивні думки. В поході взяли участь читальні: Боянець, Борове, Желдець, Купичволя, Реклинець, Двірці-Плесків і Двірці-Заріка, Бутини-село і Бутини-Шишаки та Мости Великі. Гарні строї дівчат свідчили про те, що Жовківщина пильно дбає, щоб не дати загинути традиції гарної народньої ноші. На площу, де мала відбутись академія, прибули ще раз учасники походу перед прапором Філії „Просвіти" в Жовкві. Перемарш і привітання перед прапором Філії відібрав голова місцевої читальні д-р Малко. Участь у поході взяло к. 2.000 членів читалень.

По півгодинній перерві почалась академія на площі. Збірні хори всіх читалень (Бутин-се-

ло, Мости Великі, Двірці-Плосків і Зарік, Реклинець, Борове) відспівали просвітянський гимн. Участь збірних хорів на академіях — це вже від довшого часу введений спосіб у Жовківщині, тому нема чого дивуватись, що ця точка випала бездоганно. Голова Філії д-р Романків виголосив вітальне слово з нагоди приявности прапору Матірньої Просвіти та її відпоручників на святі. Голова читальні адв. Малко відчитав збірний привіт для Матері-Просвіти від читалень Мостищини та передав його Головному Виділові на руки секретаря п. Дужого. На дальші точки програми склались виступи поодиноких хорів та орхестр, які відспівали й відіграли пісні, видані з нагоди ювилейного року „Просвіти". Як звичайно, на перше місце вибився хор читальні Бутини-село, але це не дивно, бож це перший хор Жовківщини; однак і інші хори подобались, передовсім хор з Мостів та орхестра з Мостів і орхестра з Реклинця. Членки читальні з Мостів Великих виконали інсценізацію пісні „Боже Великий, Єдиний"; враження було сильне. Дівчатам-членкам читальні Мости належиться признання за вдатне виведення цієї точки. А дощ лив, лив підчас виступів хорів, майже від самого початку академії і тільки завдяки великій дисципліні хорів, які серед дощу і то сильного, без накриття (передовсім дівчата) виконали свої програмові точки, не розійшлись гості і під парасолями видержали до кінця.

Серед дощу подякував іменем Гол. Виділу Т-ви „Просвіта" секретар Дужий Мостищині за цей гарний ювилей. Його слова зробили помітне враження. Голова Філії д-р Романків роздав після того грамоти членам „Просвіти", видані Гол. Виділом з нагоди ювилейного року (тих грамот було коло 70). Відспіванням національного гимну в супроводі орхестр закінчено це свято, що виявило велику посвяту хорів і членів читалень, які на зазив своєї Філії серед дощу і непогоди, в часі важних літних полевих робіт, зійшлися до Мостів, щоб віддати шану Матері-Просвіті. Цей день 10. липня був справді днем посвяти для Ювилятки.

Учасник.

Інтервенція в справі українських політичних вязнів.

Дня 24. м. м. вручив я як опікун політичних вязнів українців шефові департаменту тюремництва у польській державі й дир. Креховському „Про меморія", яке за його згодою оголошую.

Найважніші постуляти українських політичних вязнів:

1) Іменування щонайменше одного політичного вязничного капеляна гр.-кат. обряду для тих вязниць, в яких перебувають вязні гр.-кат. обряду, та які не мають свого постійного капеляна.

2) Допущення українських книжок. — Вязничні бібліотеки не мають українських книжок. Українські суспільні організації готові допомогти вязничним управам в усуненні цих браків через безплатне доставлення українських книжок для влучення їх у вязничні бібліотеки. Декотрі вязниці не допускають до вязниць українських книжок, пересиланих вязням їх родинами та приватними особами.

Частина політичних вязнів присвячується науковим студіям. Вязничні власти часто не позволяють на виміну тих книжок наукового змісту між вязнями, а в останніх місяцях траплялися випадки, що такі книжки відбирають вязням. Такі практики треба вкоротити. Брак українських книжок, як також брак наукових книжок, відчувають вязні, як велику моральну кривду.

3) Майже всі управи вязниць, не виключаючи і Львова, не допускають до вязнів українських часописів. Цю справу слід би вирішити в позитивному змислі.

4) Усунення докучливих цензурних практик. Декотрі управи вязниць переводять додаткову цензуру українських книжок і часописів, доставлюваних вязням, не зважаючи на те, що ці книжки пройшли цензуру адміністраційної та судової влади. Таке поведення не має ніякого усправедливлення і викликує серед вязнів фермент. Таке поведення вязничних управ треба скасувати.

5) Листування з родинами. — Управи вязниць забороняють вязням української народности листування в українській мові. Такі заборони викликують багато спорів і велике незадоволення, бо вони вражають особисту й національну гідність вязнів.

Управи вязниць усправедливлюють свою поведінку браком цензорів, які володіють українською мовою. Покликання до життя одної централі для цензури листів українських вязнів може легко розвязати цю проблему в позитивному змислі.

6) Політичні вязні української народности відбувають кари майже в усіх вязницях польської держави. Доцільно булоб скомасувати політичних вязнів українців і примістити їх у вязницях на території, замешкалій українською людністю. Доцільно булоб умістити політичних вязнів українців у спільних келіях, дати їм дозвіл на спільні проходи і т. д. Дозвіл у всіх вязницях на посідання писарського приладдя, музичних інструментів, малярського приладдя, ріжних дрібничок, як фотографій і т. п. вплинулоб дуже додатньо на психічну поправу стану українських вязнів.

7) Занехання і здержання переслідувань за вживання української мови. У вязничних школах нема навчання української мови. Вязнична служба в багатьох вязницях, у тому й у карній вязниці у Львові, приноровлює ріжні шикани й репресії до вязнів, що послуговуються українською мовою у відношенні до вязничної служби.

8) Поправа гігієнічних відносин у вязницях. В деяких карних вязницях, нпр. у Львові, запанували фатальні гігієнічні відносини, спричинені дуже великим перелюдненням вязниць. Таке переповнення спричинює поширення заразливих хоріб, як сухоти, шкірні хороби, ґрипа і т. д. Прошу змінити ті відносини, особливо супроти політичних вязнів українців, з огляду на їх молодий вік.

9) Признавання виздоровних відпусток. Великий відсоток українських політичних вязнів у вязницях поважно хворіє. Управи вязниць ставляться вороже до признавання виздоровних відпусток. Також утруднюють, або й не дозволяють управи вязниць на постачання родинами чи приватними особами лікарських засобів, або лічення на власний кошт вязнів.

Ліберальне трактування повищих справ облегчувалоб дуже важку долю українських політичних вязнів.

О. ЛЕОНТІЙ КУНИЦЬКИЙ,
опікун політ. вязнів.

Перед японським наступом на Ганков.

БОРОДІН ЗНОВУ В КИТАЮ.

Домеї повідомляє, що до Ганков приїхав колишній політичний дорадник Куомітану з часів домашньої війни (1923—1927), Бородін; його приїзд держать у тайні. Він має довести до зустрічі між Чанкайшеком і Бліхером (який в літах 1923—1927 був військовим дорадником Куомітану). Бородін не має мабуть повного довіря Сталіна з огляду на його давні контакти з Зіновєвом; його вислали до Китаю тому, що він добре обзнайомлений з китайським тереном і має там звязки з впливовими людьми.

ЯПОНСЬКІ ЛІТАКИ ЗБОМБАРДУВАЛИ ГАНКОВ.

У вівторок вполудне 34 японські літаки виконали налет на Ганков, але сильний вогонь протилетунської артилерії змусив їх до відступу; вони скинули кількадесять бомб на передмістя Ганков.

На великому озері Поян дійшло до бою між японською канонірко й китайським торпедовцем. Японці затопили торпедовець.

СПРАВА ОСТРОВІВ ПАРАСЕЛЬ.

Як подають з японських джерел, ескадра зложена з 6-ох французьких воєнних кораблів áблизилась до островів Парасель. Два воєнні кораблі вивантажили на цих островах більшу скількість амуніції і зброї. Авас заперечує ці вістки.

КИТАЙЦІ ЗНИЩИЛИ АМЕРИКАНСЬКІ ЗБІРНИКИ НАФТИ.

Китайці знищили під Кукіяном три великі збірники нафти фірми „Стендерт Ойль"; британських нафтових магазинів вони не рушили. Треба сподіватися, що американський уряд запротестує.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Субота, 14. (2.) липня 1888.

УПРАВИТЕЛЬ УКРАЇНСЬКИХ ПАРАЛЄЛЬОК ПРИ ҐІМНАЗІЇ В ПЕРЕМИШЛІ.

„П. Григорія Цеглинського, професора академічної ґімназії у Львові, іменували управителем руських паралельок при ґімназії в Перемишлі."

СТАТИСТИКА УЧНІВ АКАДЕМІЧНОЇ ҐІМНАЗІЇ У ЛЬВОВІ.

У шкільному році 1887-8 вписалось загально до всіх клас руської ґімназії у Львові 465 звичайних учнів і 4 приватистів. Посеред року виступило 61 звичайних учнів і один приватист, так що число класифікованих учнів було 403 звичайних і трьох приватистів.

РОЗВІД СЕРБСЬКОГО КОРОЛЯ.

Жінка сербського короля Мілана, що не хотіла зразу згодитися на розвід ані віддати престолонаслідника королеві, остаточно позволила синові виїхати до Білгороду. Вона сама переїхала з Вісбадену до Відня.

ЧЕСЬКО-НІМЕЦЬКІ ВЗАЄМИНИ.

„Хоч централістичні німецькі і чеські часописи писали, що перед осінньою сесією німецького парламенту не буде ніяких переговорів з німецькими послами, то тепер є чутки, що все-ж мають зробити деякі кроки, щоб помирити німців з чехами. Кажуть, що на бажання цісаря піднявся гр. Тун, як довірений цісаря, помирити обі сторони з собою. Цісар бажає собі, щоб заки він приїде до Чех, німці вже рішилися вступити до чеського сойму."

ЦІКАВИЙ ЗАКЛАД.

„Один богач у Берліні заложився, що вишле банкнот на 1.000 марок в незапечатаній коверті як посилку без вартости до Кольонії та що вона туди дійде. І справді виграв заклад."

Доля большевицьких ґенералів.

БУДЬОННИЙ АРЕШТОВАНИЙ.

„Матен" подає, що у Москві говорять про арештування маршала Будьонного. Ще у квітні ц. р. покинув Будьонний становище ґенерального інспектора червоної армії і залишився комендантом московської військової округи.

Рівночасно арештовано шефа штабу Будьонного, Запорожця.

БЄЛОВА РОЗСТРІЛЯЛИ.

Львівський кореспондент ПАТ-а довідується, що ГПУ розстріляло Белова, команданта білоруської воєнної округи. Становище Белова було здавна захитане: його висували як кандидата на депутованого до Верховної Ради СССР, але пізніше його кандидатуру зняли з невідомих причин.

СЛІДСТВО У СПРАВІ САМОЙЛОВИЧА.

Домеї довідується, що до Хабаровська приїхав совітський віцекомісар оборони і шеф політичного виділу червоної армії Мехліс, щоб перевести слідство у справі б. шефа ГПУ Далекого Сходу Самойловича-Лушкова, що втік до Манджурії. Це слідство доручено первісно самому Єжову, який виїхав до Хабаровська, але з дороги відкликали його чомусь до Москви.

ЧИСТКА МІЖ БОЛЬШЕВИЦЬКИМИ ЖУРНАЛІСТАМИ.

Японський щоденник „Ніші-Ніші" повідомляє з Владивостоку, що ГПУ арештувало б. кореспондента аґенції ТАСС у Токіо.

ПОЗИЧКА ДОБРОВІЛЬНА, АЛЕ...

Московський уряд розписав нову позичку на 5 міліярдів рублів на 20 років. Вона зветься „позичкою третьої пятилітки". „Ізвєстія" з 3 липня ц. р. повідомляють про це і містять палку демагогічну статтю зі закликом до участи у позичці: „Агенти фашистівської розвідки будуть намагатися всякими способами підкопуватися під фінанси совітської держави та компромітувати ідею позички. Вони будуть намагатися шкодити нам, де лише можна, щоб удаременити нову позичку. Тому ні на хвилину не можна покидати чуйности... Позичка є добровільна, але не повинно бути ні одного робітника, який не підписався би на неї у висоті 2—3 тижневого заробітку. Нема сумніву, що найдеться багато робітників, які підпишуться на більшу суму... Робітники, селяни й інтеліґенти виконають свій обовязок перед батьківщиною і розпишуть всі як один позичку". — (Офінор)

З природи і життя.

Нове значіння дерева.

Польща — це країна, де є багато ліса. Тому й не диво, що в такій багатій на дерево країні стараються мати якнайбільше користи з цього природного багатства. Ось недавно в журналі „Польський ліс" появилася цікава стаття, в якій автор підносить значіння дерева, що в деяких випадках може заступити вугілля, а навіть ропу. Дерево може служити до виробу деревного ґазу, а цей до фабричних моторів, навіть самоходових, заступаючи там нафтову ропу. Відпадки при продукції дерева надаються добре до витворювання електричної енергії і опалювання кітлів у фабриках. Прикладом перших є деякі тартаки, що мають свої власні електрівні, які витворюють електричний струм енергією деревних відпадків. На наших землях такі тартаки є в Микуличині і Ворохті. Далі автор пропонує збільшений виріб деревного вугілля в лісистих околицях. Цей вуголь також надається до фабричних і автових моторів, головно в гутах. Такий ужиток дерева буде конечний особливо у випадку війни, коли не можна буде спроваджувати вугілля з заграниці. Тому автор радить вже тепер робити запаси деревного палива на випадок війни, що буде потрібне також до опалювання залізниць. Крім цього дерево повинно причиниться до господарського розвитку східних убогих земель, що віддалені від осередків продукції вугілля і ропи, зате мають доволі дерева, що може їх заступити.

Ще про вітаміну „А".

Зпоміж вітамін, тих таємних субстанцій, що находяться в їжі людини і мають преважний вплив на її здоровля, на одно з перших місць висувається тепер вітаміна А. Вже давніше дослідили, що брак цієї вітаміни спричинює у людини такі хворобові прояви як тяжкі схоріння спойвки та роговки ока.

В останніх часах крім того впливу віт. А дослідники пізнали ще інші випадки, коли вона має цілющий вплив на стан здоровля людини. І так вона не дає творитися камінцям у жовчевім піхурці, та камінцям у нирках і сечовому піхурі, як це ствердив своїми досвідами анґлійський лікар Гайґенс. Він подавав багато віт. А хворим, яким операційно усунено жовчеві камінці, і через це через довший час запобігав творенню нових камінців, а навіть твердить, що під впливом віт. А зникали розпливаючись уже витворені малі камінці.

Також лікарі дослідили, що віт. А має лікувальну міць на чиряки. Коли хворому на чиряки подавали багато віт. А, тоді зропілі та розогнені місця засихали та засклеплювалися у дуже скорому часі.

Рівночасно лікарі, що досліджували вплив віт. А на організм людини, виказали, що в організмі людини істнує ворожнеча (антаґонізм) поміж віт. А і гормонами борлакової залози, що лежить у передній частині шиї на горлянці (польська тарчица).

Лікарі думають використати це явище при лікуванні хвороби Базедова, що саме є схорінням борлакової залози. Головними проявами цієї хвороби є воло, витрішкуваті очі і прискорена праця серця. Хвороба ця повстає наслідком надмірної чинности цієї залози і надпродукції її гормонів, які затроюють тоді організм людини. Крім того при тій хворобі є подражнена психічно-нервова система, тому хворий (чи частіше хвора) є дуже неспокійний та вражливий.

Тепер лікарі сподіваються, що віт. А зможе принести при тій хворобі значну полекшу, а в лекших випадках може її навіть знищить зовсім. Вітаміна А має вплив і на здорову борлакову залозу обнижуючи її працю. Гормони борлакової залози спричиняють вихуднення людини, тому віт. А як ворог тих гормонів діє у протилежному напрямку і є добрим засобом, щоб набрати тіла.

З цього видно, які овочі дає праця впертих дослідників, щоб можна щораз успішніше боротися із хворобами.

—o—

З чудес техніки.

Одним з найпотрібніших предметів щоденного вжитку є електрична **жарівка.** Тому не диво, що у фабриках жарівок йде невпинна праця над видосконаленням цього наймодернішого джерела світла. Ціль тут є дістати такі жарівки, що зуживалиб якнайменше електричного струму, не тратилиб намарно енерґії на витворювання непотрібного тепла, а давалиб дешеве, ясне світло.

Світло у шляхотних ґазах.

Дотеперішні жарівки мали в скляній банці випомповане повітря, себто була в них порожнеча і вольфрамовий дротик, що розжарений перепливаючим електричним струмом, світив. Вони мали ту хибу, що вольфрам швидко парував і через те дротик скоро перепалювався. Жарівка в короткім часі „спалювалася" і ставала нездатна до вжитку. Дослідники виказали, що коли до скляної баньки жарівки впровадити один із т. зв. шляхотних ґазів, себто ґазів, що не творять з іншими первнями ніяких хемічних сполук як арґон, гель, криптон, неон, ксенон, тоді можна значно зменшити парування вольфрамового дротика.

Одначе трудність полягала в тім, що дуже трудно добути ті ґази, бо їх дуже мало в повітрі. За давнішими обчисленнями хемічного складу повітря нашої землі, є в ньому криптону всього 1 м.³ на 20 міл. м.³ повітря, а ксенону 1 м.³ на 190 міл. м.³ Тому продукцію тих ґазів,

що їх можна дістати тільки з повітря, вважали за дорогу для виробу жарівок. Однак пізніші досліди хеміків виказали, що направду в повітрі є 20 разів більше криптону і 16 разів більше ксенону, ніж це подавали давніші обчислення.

Тоді хеміки почали видобувати ті ґази. Француз Кльод витягав криптон і ксенон з побічних продуктів, що повставали при добуванні з повітря ґазів азоту і кисня. Вже тоді вдавалося йому добувати з повітря кількадесять літрів того ґазу денно.

Уже в 1936 р. у Франції появилися перші криптонові жарівки, що є найближчі до ідеалу доброї жарівки.

Через те криптоново-ксенонові жарівки можуть бути менші ніж досі вживані.

Як добувають шляхотні ґази?

Щоб добути ті шляхотні ґази на більшу скалю охолоджують дуже значно повітря і спрямовують його до спеціяльних дестиляційних апаратів, де воно зустрічає струю скропленого повітря, що пливе в протилежну сторону. За обчисленнями у пливкім повітрі є до 150 разів більше повітря ніж у звичайнім ґазовім. Дотепер продукцією криптону і ксенону займається французьке товариство „Пливке повітря". Воно фабрикує його перепроваджуючи повітря у стан пливкої рідини, і за годину дістає 10—15 м.³ рідоти, а в ньому 3—5 проц. шляхотних ґазів, які вже потім легко витягнути. Супроти великого розвитку нового типу жарівок можна сподіватися, що вже незадовго і в нас будемо освітлювати тими жарівками, а наші теперішні [illegible] до музею старовини

—o—

ЩЕ ПРО СОНЯШНІ КУПЕЛІ.

Зпоміж усіх соняшних променів найбільше знаємо про вплив на орґанізм людини т. зв. позафіолетових променів, що мають найкоротші хвилі. Від цих променів зміняється барва шкіри (зачервоніння) і повстають у шкірі вітаміни Д з товщеватого хемічного тіла ерґостерини, якої є багато в шкірі і яка під впливом тих променів переміняється на вітаміну Д. Бронзовий колір шкіри від діяння променів сонця, як це виказали новіші досліди, повстає також під впли- факт, що соняшні насвітлювання впливають додатньо на орґанізм людини також навесну і восени, коли у соняшнім світлі мало позафіолетових променів. Соняшні купелі тоді лише мають цілющий вплив на орґанізм людини, коли їх брати обережно і поволі збільшувати час насвітлення.

Цей вплив соняшних купелів видний на здорових і на хворих. Дуже велике лікувальне значіння має насвітлювання сонцем у всяких хворобах кісток (кривуха-рахітіс, розмягчення кісток), у ріжних хворобових станах, коли в орґанізмі замало вапна, при деяких схоріннях органів, що витворюють кров (шпік, лімчатичні залози), в деяких нервицях і в хірургічній туберкульозі.

Чи знаєте, що...

Затроєння ґазами, що повстають при спалюванні бензини в автових моторах стають щораз частіші? Вони мають в собі багато отруйних складників, окису вугілля, що викликує сонність і втрату притомности. Ось нпр. в 1937 р. пасажири американського тримоторового літака прибули на летовище майже цілком удушені.

Пияк може втроїтися оливом, як про це пише британійський медичний журнал. Налоговий аматор пива брав пиво постійно з одного бару, де пиво відпроваджували оливяними ґурами. Досліди хемічні виказали, що в пиві було багато олива, яким пияк сильно затроївся.

У льондонськім зоольоґічнім саді цього року вперше від 100 років вибухла папузяна хвороба.

У містечку Каяма в Мексику 35-літня жінка вродила семирачки (6 дівчаток і одного хлопчика). На жаль усі новородки прийшли на світ неживі.

Союз аптикарів у Чехословаччині зажадав урядового заказу видавати ліки на нечиткі лікарські рецепти.

З природи і життя.

Нове значіння дерева.

Польща — це країна, де є багато ліса. Тому й не диво, що в такій багатій на дерево країні стараються мати якнайбільше користи з цього природного багатства. Ось недавно в журналі „Польський ліс“ появилася цікава стаття, в якій автор підносить значіння дерева, що в деяких випадках може заступити вугілля, а навіть ропу. Дерево може служити до виробу деревного газу, а цей до фабричних моторів, навіть самоходових, заступаючи там нафтову ропу. Відпадки при продукції дерева надаються добре до витворювання електричної енергії і опалювання кітлів у фабриках. Прикладом перших є деякі тартаки, що мають свої власні електрівні, які витворюють електричний струм енергією деревних відпадків. На наших землях такі тартаки є в Микуличині і Ворохті. Далі автор пропонує збільшений виріб деревного вугілля в лісистих околицях. Цей вуголь також надається до фабричних і автових моторів, головно в гутах. Такий ужиток дерева буде конечний особливо у випадку війни, коли не можна буде спроваджувати вугілля з заграниці. Тому автор радить вже тепер робити запаси деревного палива на випадок війни, що буде потрібне також до опалювання залізниць. Крім цього дерево повинно причиниться до господарського розвитку східних убогих земель, що віддалені від осередків продукції вугілля і ропи, зате мають доволі дерева, що може їх заступити

Ще про вітаміну „А“.

Зпоміж вітамін, тих таємних субстанцій, що находяться в їжі людини і мають преважний вплив на її здоровля, на одно з перших місць висувається тепер вітаміна А. Вже давніше дослідили, що брак цієї вітаміни спричинює у людини такі хворобові прояви як тяжкі схоріння злоївки та рогівки ока.

В останніх часах крім того впливу віт. А дослідники пізнали ще інші випадки, коли вона має цілющий вплив на стан здоровля людини. І так вона не дає творитися камінцям у жовчевім піхурці, та камінцям у нирках і сечовому піхурі, як це ствердив своїми досвідами англійський лікар Гайгенс. Він подавав багато віт. А хворим, яким операційно усунено жовчеві камінці, і через це через довший час запобігав твсренню нових камінців, а навіть твердить, що під впливом віт. А зникали розпливаючись уже витворені малі камінці.

Також лікарі дослідили, що віт. А має лікувальну міць на чиряки. Коли хворому на чиряки подавали багато віт. А, тоді зропілі та розогнені місця засихали та засклеплювалися у дуже скорому часі.

Рівночасно лікарі, що досліджували вплив віт. А на організм людини, виказали, що в організмі людини істнує ворожнеча (антаґонізм) поміж віт. А і гормонами борлакової залози, що лежить у передній частині шиї на горлянці (польська тарчица).

Лікарі думають використати це явище при лікуванні хвороби Базедова, що саме є схорінням борлакової залози. Головними проявами цієї хвороби є воло, витрішкуваті очі і прискорена праця серця. Хвороба ця повстає наслідком надмірної чинности цієї залози і надпродукції її гормонів, які затроюють тоді організм людини. Крім того при тій хворобі є подражнена психічно-нервова система, тому хворий (чи частіше хвора) є дуже неспокійний та вражливий.

Тепер лікарі сподіваються, що віт. А зможе принести при тій хворобі значну полекшу, а в лекших випадках може її навіть знищить зовсім. Вітаміна А має вплив і на здорову борлакову залозу обнижуючи її працю. Гормони борлакової залози спричиняють вихуднїння людини, тому віт. А як ворог тих гормонів діє у противлежному напрямку і є добрим засобом, щоб набрати тіла.

З цього видно, які овочі дає праця впертих дослідників, щоб можна щораз успішніше боротися із хворобами.

——o——

З чудес техніки.

Одним з найпотрібніших предметів щоденного вжитку є електрична **жарівка**. Тому не диво, що у фабриках жарівок йде невпинна праця над вдосконаленням цього наймодернішого джерела світла. Ціль тут є дістати такі жарівки, що зуживалиб якнайменше електричного струму, не тратилиб намарно енергії на витворювання непотрібного тепла, а давалиб дешеве, ясне світло.

Світло у шляхотних газах.

Дотеперішні жарівки мали в скляній банці випомповане повітря, себто була в них порожнеча і вольфрамовий дротик, що розжарений перепливаючим електричним струмом, світив. Вони мали ту хибу, що вольфрам швидко парував і через те дротик скоро перепалювався. Жарівка в короткім часі „спалювалася“ і ставала нездатна до вжитку. Дослідники виказали, що коли до скляної баньки жарівки впровадити один із т. зв. шляхотних ґазів, себто ґазів, що не творять з іншими первнями ніяких хемічних сполук як арґон, гель, криптон, неон, ксенон, тоді можна значно зменшити парування вольфрамового дротика.

Одначе трудність полягала в тім, що дуже трудно добути ті ґази, бо їх дуже мало в повітрі. За давнішими обчисленнями хемічного складу повітря нашої землі, є в ньому криптону всього 1 м.³ на 20 міл. м.³ повітря, а ксенону 1 м.³ на 190 міл. м.³ Тому продукцію тих ґазів, що їх можна дістати тільки з повітря, вважали за дорогу для виробу жарівок. Однак пізніші досліди хеміків виказали, що направду в повітрі є 20 разів більше криптону і 16 разів більше ксенону, ніж це подавали давніші обчислення.

Тоді хеміки почали видобувати ті ґази. Француз Кльод витягав криптон і ксенон з побічних продуктів, що повставали при добуванні з повітря ґазів азоту і кисня. Вже тоді вдавалося йому добувати з повітря кількадесять літрів того ґазу денно.

Уже в 1936 р. у Франції появилися перші криптонові жарівки, що є найближчі до ідеалу доброї жарівки.

Через те криптоново-ксенонові жарівки можуть бути менші ніж досі вживані.

Як добувають шляхотні ґази?

Щоб добути ті шляхотні ґази на більшу скалю охолоджують дуже значно повітря і спрямовують його до спеціяльних дестиляційних апаратів, де воно зустрічає струю скропленого повітря, що пливе в протилежну сторону. За обчисленнями у пливкім повітрі є до 150 разів більше повітря ніж у звичайнім ґазовім. Дотепер продукцією криптону і ксенону займається французьке товариство „Пливке повітря“. Воно фабрикує його перепроваджуючи повітря у стан пливкої рідини, і за годину дістає 10—15 м.³ рідоти, а в ньому 3—5 проц. шляхотних ґазів, які вже потім легко витягнути. Супроти великого розвитку нового типу жарівок можна сподіватися, що вже незадовго і в нас будемо освітлювати тими жарівками, а наші теперішні перейдуть до музею старовини.

——o——

ЩЕ ПРО СОНЯШНІ КУПЕЛІ.

Зпоміж усіх соняшних променів найбільше знаємо про вплив на організм людини т. зв. позафіолетових променів, що мають найкоротші хвилі. Від цих променів зміняється барва шкіри (зачервоніння) і повстають у шкірі вітаміни Д з товщеватого хемічного тіла ерґостерини, якої є багато в шкірі і яка під впливом тих променів переміняється на вітаміну Д. Бронзовий колір шкіри від діяння променів сонця, як це виказали новіші досліди, повстає також під вплифакт, що соняшні насвітлювання впливають додатньо на орґанізм людини також навесну і восени, коли у соняшнім світлі мало позафіолетових променів. Соняшні купелі тоді лише мають цілющий вплив на орґанізм людини, коли їх брати обережно і поволі збільшувати час насвітлення.

Цей вплив соняшних купелів видний на здорових і на хворих. Дуже велике лікувальне значіння має насвітлювання сонцем у всяких хворобах кісток (кривуха-рахітіс, розмягчення кісток), у ріжних хворобових станах, коли в орґанізмі замало вапна, при деяких схоріннях органів, що витворюють кров (шпік, лімчатичні залози), в деяких нервицях і в хірургічній туберкульозі.

Чи знаєте, що...

Затроєння ґазами, що повстають при спалюванні бензини в автових моторах стають щораз частіші? Вони мають в собі багато отруйних складників, окису вугілля, що викликує сонність і втрату притомности. Ось нпр. в 1937 р. пасажири американського тримоторового літака прибули на летовище майже цілком удушені.

Пияк може втроїтися оливом, як про це пише британський медичний журнал. Налоговий аматор пива брав пиво постійно з одного бару, де пиво відпроваджували оливяними ґурами. Досліди хемічні виказали, що в пиві було багато олива, яким пияк сильно затроївся.

У льондонськім зоольоґічнім саді цього року вперше від 100 років вибухла папузина хвороба.

У містечку Каяма в Мексику 35-літня жінка вродила семирачки (6 дівчаток і одного хлопчика). На жаль усі новородки прийшли на світ неживі.

Союз аптикарів у Чехословаччині зажадав урядового заказу видавати ліки на нечиткі лікарські рецепти.

марш. Після того відправлено панахиду, до якої крім згаданих стануло ще трьох священиків.

В богослуженні взяло участь багато української інтелігенції та міщанства

Золочів.

В Золочеві перебував Покійний ґен. Тарнавський ще як австрійський старшина і тепер живе в тому місті родина Покійного. Тому громадянство Золочева особливо болюче відчуло ту велику втрату.

В суботу 9-го ц. м. в церкві св. Миколая о. Микола Стечишин відправив у приявности членів Родини Покійного заупокійну Службу Божу. До панахиди, яку відправлено по Службі Божій, стануло крім о. Стечишина оо. Юліян Микитин та Олексій Зарицький. Співав хор філії Т-ва „Просвіта". В церкві зібралося велике число українського громадянства.

Того самого дня в 8-ій год. вечором у салі „Бесіди" відбулися жалібні сходини, в яких взяла участь Дружина Покійного. Д-р О. Залужний передав пані Тарнавській ще раз конколенції від усіх місцевих установ. Після того д-р Теодор Ваньо говорив про Покійного Вождя УГА та про Його участь у визвольній боротьбі.

Зібрані короткою мовчанкою пошанували память Покійного.

ПАНАХИДА ПО ҐЕНЕРАЛІ М. ТАРНАВСЬКОМУ В БЕРЛІНІ.

В пятницю 8-го липня віддала українська кольонія у Берліні останню послугу колишньому Начальному Вождові Української Галицької Армії, Генералові Миронові Тарнавському. На прохання Союзу Гетьманців-Державників у Німеччині, у порозумінні з греко-католицькою парохією та „Українською Громадою в Німеччині" відправив о. пралат д-р Петро Вергун у каплиці на Пфальцбургештрассе жалібну панахиду за спокій душі бл. п. ґенерала.

Підчас панахиди о. пралат у проповіді підніс заслуги і значіння Померлого: „Він був, казав о. пралат, українським Радецьким, опікуном і батьком своїх вояків, що любили Його й готові були віддати за Нього своє життя. В тяжку хвилину перебрав ґен. Тарнавський провід над Українською Галицькою Армією, коли вона була здесяткована тифом та боями, але Він ніс цей тягар до самого кінця, не заломившись. Якби ми — казав далі о. Вергун — знали краще нашу історію і витягали з неї науку, якби ми не ворогували взаємно та не виступали проти своїх княжих та козацьких часів, коли ріжні „татарські люди" бунтувалися проти своїх володарів, але булиб обєднані любовю до своєї Держави і свого державного проводу, то не поневірялись би тепер. Наше завдання — працювати для добра українського народу".

На панахиді були присутні: гетьман Павло Скоропадський з донькою Єлисаветою і ріжні групи української кольонії Берліна, співробітники Українського Наукового Інституту, члени Української Громади, українське робітництво, студенти та інші. Були теж німці і представники грузинської кольонії. Співав хор під орудою диригента п. Зар-Зарицького.

В кожну читальню, в кожну кооперативу й іншу установу та взагалі в кожну свідому хату ювилейні образи „Просвіти"!

Допомога Турчанщині.

КОМУНІКАТ ДОПОМОГИ ГОЛОДНИМ У ТУРЧАНЩИНІ Ч. II.

Дальші жертви на допомогу голодним Турчанщини зложили: Окружний Союз Кооператив у Сокалі (Філія в Белзі) 10 тон барабоь за половину ціни, кооператива „Калина", фабрика паперців кооп. „Будучність" у Тернополі 15 тон бараболь, О. С. К. в Рогатині 10 тон бараболь і 84 зол., Суспільний Промисл 10.800 кг. бараболь, П. С. К. Рудки 255.17 зол., П. С. К. в Борщеві 9.600 кг. бараболь, Повітова Торговля в Буську 30 зол., Михайлина Гординська в Яворові 5 зол., гр.-кат. парохіяльний уряд Ваніжа коло Коросна 10 зол., Ю. Саладякова Камінки коло Підволочиськ 5 зол., Повітовий Союз Кооператив у Ярославі 100 зол., д-р Микита Думка Свєщини Віленьске 5 зол., Районова Молочарня Ляшки коло Бобрівки 10 зол., Марія Баранник Ярослав 12 зол., о. Е. Гаврилюк Мізунь Ст. (збірка в церкві) 7.30 зол., Григорій Демчишин Вівники коло Бережан 3 зол., службовики Т-ва „Просвіта" у Львові 81 зол., о. Омелян Калинець Реклинець 5 зол., о. Мирослав Горинь Кобиловолоки 5.50 зол., Український Кооп. Банк „Народній Дім" у Яворові 325 зол., парохіяльний уряд у Коронці 21.37 зол., кооп. „Гаразд" у Мшані коло Львова 20 зол., „Український Народній Дім" у Судовій Вишні 10 зол., о. Йосиф Марикович Військо (збірка) 15.50 зол., о. Іван Ісаїв Крехівці 3 зол., В. Пашко Церануф коло Варшави 2.50 зол., Матвій Шафранський Кобили 2.50 зол., Микола Камінецький Монастир Лішнянський 5.50 зол., о. Осип Годунько Львів (збірка в церкві св. Петра і Павла) 16.90 зол., Деметій Ковальчук Лопушно — Волинь 50 зол., церква в Сморжу 4 зол., Кооперативний Осередок Олешичі 60 зол., П. С. К. Золочів 100 зол., Перепровський Микола 2.70 зол., Районова Молочарня Судова Вишня 5 зол., о. Кость Отисловський Рівна Руська 2.50 зол., о. Степан Онишкевич Куликовичі 3 зол., гр.-кат. церква Висопько ад Броди 7.50 зол., Іван Яросевич Райське 3 зол., Леонтина Кузьмич Львів 3 зол., читальня „Просвіти" Станиславів-Гірка 12 зол., Союз Кооператив Заболотів 25 зол., гр.-кат. парох. уряд Гошів ад Болехів 4 зол., гр.-кат. парох. уряд Бузянка 5 зол., о. І. Мінко Криве (збірка) 9 зол., Ірина Ґаух, Олег Воронович Ґдиня 4 зол., читальня школи СС. Василіянок Яворів 5 зол., гр.-кат. парох. уряд Городок 25.35 зол., Петро Ковальчук Гелесіна 1 зол., гр.-кат. парох. уряд Перерів 9 зол., інж. Кость Яремкевич Запитів 5 зол., гр.-кат. церква Нестаничі 18 зол., Марія Дакуда Бережани 1.50 зол., пос. Дм. Великанович 10 зол., о. Йосиф Нащочин Мацошин 5 зол., о. Петро Подляшецький Дорожів 5 зол., О. Галушак, В. Волосянська Яворів 7 зол., Е. Вишницька Вишнівчик 5 зол., о. Омелян Білинський Вільша 5 зол., о. ігумен Баган Лаврів 10 зол., Маслосоюз Львів 600 кг. сира (тварог) і 20 кг. сира трапіст.

Всім Жертводавцям складає Комітет щиру подяку.

— **Комунікат** управи аплікантів при Союзі Українських Адвокатів. Управа секції аплікантів при С. У. А. у Львові взиває усіх товаришів аплікантів, членів секції, що відбувають 5 ий рік адвокатської аплікації або її покінчили та зложили адвокатський іспит чи мають його складати, щоб до кінця **липня** ц. р. зголосилися письменно та подали повищі обставини і місцевість, в якій бажалиб відкрити канцелярію, у справі заходів про установлення відповідного контингенту нових адвокатів. Кореспонденцію слід надсилати на адресу: М-р Ол. Дроздовський, Львів, вул. Крашевського 23. ЗА УПРАВУ: **М-р Ю. Фединський,** голова; **М-р Ол. Дроздовський,** секретар.

— **Недуга проф. Смаль-Стоцького.** У Празі важко занедужав проф. Степан Смаль-Стоцький, відомий український фільольоґ. Не зважаючи на поважний вік визначного вченого пощастило лікарам усунути небезпеку так, що є надія швидкого повороту до повного здоровля і наукової праці, чого йому бажають зі щирого серця всі його ученики та прихильники. (Офінор).

— **Успіх нашої співачки у Відні.** Відома наша співачка п. Ґеня Зарицька дістала на міжнародньому співочому конкурсі у Відні в червні ц. р. четверту нагороду. Цей успіх нашої землячки стане нам у властивім світлі, коли зважимо, що до конкурсу зголосилося поверх 100 кандидатів, а після елімінації стануло до кінцевого конкурсу 16 вибраних співаків. Чужинецька фахова критика згідно піднесла значні голосові вальори і велику культуру української співачки.

— **Причинок до почтових практик на Лемківщині.** Для ілюстрації почтових практик на Лемківщині подаю до прилюдного відома отсі факти, що мали місце в розмірно короткому часі з кореспонденцією, що приходила до мене в часі мого побуту в Криниці. Поручений лист наданий у Львові дня 22. червня б. р. прибув до Криниці з дописною **„нашедл в стане одклеёоним"**. Лист експрес, наданий у Львові дня 23. червня доручено мені щойно дня 25. червня, хоч міркуючи по почтовій печатці прийшов до Криниці вже дня 24. червня, а запитаний листоноша про причину такого пізного доручення цього експресового письма заявив мені, що лист виспів видно пізно в ночі. Вкінці поручена посилка, надана в Раві Руській дня 6. липня наспіла до Криниці щойно 8. липня з дописною на від дати Струже 7. липня 1938 **„Надшедл ушкоджени в одсилце „Л" з амб. Лв.—Струже 172 дн. 7/7. 1938". Пос. д-р Р. Перфецький.**

— **Найвище відзначення за збірки українських марок.** Чеська преса пише, що на міжнародній виставі поштових марок у Празі, що тревала від 26. м. м. до 7. ц. м., Україна була заступлена трьома великими збірками: п-ні С. Ф. Макогонової, д-ра Р. Заліхтера і п. Е. Вировего. За свою збірку українських марок п-ні С. Ф. Макогін дістала золоту медалю, д-р Р. Заліхер срібну медалю, п. Е. Вировий дістав пропамятну плякету вистави. Крім цього редактор д-р Іван Турин з Відня, який видає місячник „Український Філятеліст" дістав бронзову медалю за гарне зорґанізування філятелістичної літератури України на цій виставі і за виданий місячник.

— **Заборонені видання.** Міністерство внутрішніх справ відібрало поштовий дебіт і заборонило поширювати такі книжки і часописи, що появилися закордоном: „Альманах на службі нації", „Де стоїмо", „Доба націоналізму" Ярослава Оршана, „За збройну Україну", що появилися в Парижі. Далі заборонило поширювати тижневик „Лемко", що виходив у Ню Йорку.

— **Припинили „Гомін Краю".** „Голос" з 17. ц. м. у 22—23. ч. повідомляє: Городське староство

НОВИНКИ.

ПРОСИМО нашких Передплатників подавати при зміні адреси на час вакацій теж і СТАРУ ДОТЕПЕРІШНЮ АДРЕСУ. Також просимо конечно надсилати 50 сотиків за зміну адреси.

АДМІНІСТРАЦІЯ „ДІЛА".

— **В суботу 16. липня ц. р. всі до Гребенова.** В пансіоні **„Стахова Воля"** в Гребенові, в прекрасній, гірській місцевости серед запашних лісів — зустріч усіх знайомих не тільки з цілої долини Спору, але теж і з дальших околиць. Дансінґ, повний милих несподіванок і чарівного настрою. В неділю вранці прогульки в гори, сонячні та річні купелі. Не тільки відпочинок, але й мила забава. Получення на залізничій лінії Львів—Гребенів дуже вигідне: відізд зі Львова в суботу в год. 1) 14.55; 2) 18.40. Приїзд до Гребенова в год.: 1) 18.12; 2) 22.05. Відізд з Гребенова в неділю в год.: 1) 19.38; 2) 20.28 (приспішений). Векендові (поворотні) білети з важністю на 10. днів у ціні 8.80, кожний може дістати в „Орбісі". 1509, 1—1

— **З якнайкращих** шкірок футро — поручає і виконує у нас тільки Юліян Глушевський — рік основ. 1928 — Львів, пл. Капітульна 3. I. пов., телефон 254-46. 1430, 4 —?

— **Камінь Довбуша** — над Прутом, вілля **„Зелена Палатка"** поручає сонячні кімнати з добірним харчем. Власний ліс, парк і пляжа. Тенісовий корт і гаражі в місці. Інформації дає: **п. С. Олесницька,** Камінь Довбуша, п. Ямне.

— **Важне для прогульковців!** Усі прогульковці до княж-города Галича і Крилоса повинні звертатися у власному інтересі за інформаціями у справі відповідних провідників і наладнання нічлігів виключно до книгарні та базару „Рідної Школи" в Галичі, при вул. Пілсудського, де можуть дістати теж потрібні книжечки і пляни про розкопи, квітки, солодощі тощо.

Після похорону ґен. Тарнавського.

КОНДОЛЕНЦІЙНІ ПИСЬМА.

Дальші кондоленційні письма надіслали: Українська Національна Рада в Бельгії, Союз б. вояків Армії УНР у Франції, зорганізоване українське громадянство Луччини на Волині, проф. д-р Степан Смаль-Стоцький з Праги.

ЖАЛОБА ПО НАЧАЛЬНОМУ ВОЖДОВІ.

Збараж.

Перша вістка про смерть Ґенерала Мирона Тарнавського надійшла до Збаража 30-го червня ранком та викликала між громадянством велике враження. Українські установи вивісили жалібні прапори. Вечором того самого дня зібралися бувші старшини і військові У. Г. А. та провідники поодиноких українських установ, щоб вислухати звідомлення про смерть Генерала і нарадитися над тим, як ушанувати память Покійного у Збаражі. Коротке звідомлення склали б. сотник У. Г. А. д-р Володимир Гамаль і дир. Лев Краснопера. Присутні вислухали їх стоячи, при чому память Покійного Генерала вшанували 1-хвилинною мовчанкою. На цьому зібранні вибрано делеґацію у складі 3-ох бувших старшин, які мали репрезентувати Збаражчину на похороні Генерала у Львові і скласти на Його останню дорогу прощальний жалібний вінець. Намічено також порядок ушанування памяти покійного Ґенерала на місці.

В пятницю появилися в місті клепсидри. Клепсидри вислано теж до всіх сіл Збаражчини. В суботу рано в год. 8.30 відправив о. дек. Василь Боліновський в асисті двох священників Службу Божу і панахиду за спокій душі Вождя. Церква була прибрана червоними трояндами і маками. В год. 4-ій поп., в часі виносу тіла Ґенерала з церкви св. Юра, дзвонили у збараських церквах дзвони 15 хвилин. Вечором в год. 7-ій відбулася в Українському Домі жалібна академія, на якій дир. Лев Краснопера подав короткий життєпис Генерала, згадав про славні дні У. Г. Армії в часі, коли її провід був у руках ґен. Тарнавського і візвав присутніх до 1-хвилинної мовчанки. Гимном „Ще не вмерла Україна" закінчено це сумне свято і присутні, хоч у жалібному настрою, але піднесені на дусі розійшлись домів. При цій нагоді зібрано 47.07 зол. на українських інвалідів та вдови і сироти по українських вояках. Треба було признати, що і на панахиді в церкві і на академії зявилося українське громадянство численно.

Добромиль.

На вістку про смерть Начального Вожда УГА відбулося в пятницю 1-го липня ц. р. спільне жалібне засідання представників повітових і місцевих товариств та установ. Засідання відкрив голова філії „Просвіти" д-р В. Паславський, який повідомив присутніх про смерть ґен. Тарнавського. Память Покійного вшанували присутні вставши з місць та однохвилинною мовчанкою. Після того вибрано комітет, що мав занятися справою вшанування памяти померлого Вожда в Добромилі. Вибрано делеґацію на похорон в особах б. старшин УГА. — Інсп. Григорія Турка і д-ра В. Паславського. Загал громадянства сповістили про смерть Вожда клепсидри, на Народньому Домі вивішено чорний прапор.

В суботу — в день похорону, в год. 4-тій пополудні дзвонили дзвони місцевої парохіяльної церкви та в церквах усіх сіл повіту.

В середу, 6-го липня ц. р., відправлено в парохіяльній церкві заупокійну Службу Божу і панахиду. До Служби Божої стануло 11 священників добромильського й устрицького деканату під проводом о. крил. Мариновича. Співав читальняний хор з Ляцька під управою о. Ю. Ковальського. Місця на переді, перед вівтарем, заняли: провідники комбатантів, представники повітових і місцевих установ. На тетраподі уміщено портрет померлого ґенерала, на жалібному прапорі, серед квітів і зелені; на жовтоблакитному прапорі поміщено велику відзнаку УГА. Від тетраподу аж до вхідових дверей стояв шпалір б. вояків УГА, які прибули майже з кожного села повіту. По скінченні Служби Божої виголосив проповідь о. крил. Маринович.

Після того відправлено панахиду, до якої стануло 15 священників. Підчас панахиди стинула біля тетраподу почесна сторожа з 4-ох б. вояків УГА і представники установ зі свічками. Була це зворушлива хвилина, коли всі священники почали співати пісню „Со духи праведних" та обходили довкола тетрапод, на якому виднів портрет Начального Вожда.

Княж-город Галич і Галиччина.

Усі культурно-освітні Т-ва княж-города Галича вшанували память бл. п. Генерала Тарнавського жалібним засіданням. Порішено тоді: 1) вислати на похорон до Львова 4-особову делеґацію під проводом д-ра В. Муровича з урною землі з розкопаної катедри князя Ярослава Осмомисла в Крилосі, 2) доручити у свому районі одно-місячну жалобу, 3) в год. 16. в день похорону 15-мінутове подзвіння, 4) в усіх українських домах вивісити чорні прапори.

Треба замітити, що все громадянство виконало ті доручення.

У самому Галичі відбулася в дні 5. ц. м. урочиста панахида при співучасти дооколичного духовенства та великого здвигу громадянства.

Краків.

Вістка про смерть Начального Вожда УГА викликала в українців краківської кольонії глибоке враження. Тому всі, без ріжниці віку та суспільного стану, взяли участь у панахиді, що відбулася заходом філії Т-ва Охорони воєнних могил у Кракові в неділю 2-го липня ц. р. в 11-ій годині. Панахиду відправив о. д-р Павло Хрущ, співав церковний хор, складений зі студентів та інших громадян. Про смерть Вожда повідомила краківське українське громадянство клепсидра родини Покійного, що видніла кілька днів на мурі краківської церкви.

Жовква.

Про смерть ґен. Тарнавського сповістили українське громадянство Жовкви окремі клепсидри.

У вівторок 5-го ц. м. відправлено в церкві ОО. Василіян заупокійне богослуження. Службу Божу відправив о. шамбелян Омелян Погорецький, діяконували оо. В. Байрак ЧСВВ і М. Федорович ЧСВВ. Співав місцевий мішаний хор під орудою Й. Рогатинського ЧСВВ. По Службі Божій оркестра відіграла жалібний

МИХАЙЛО МОЧУЛЬСЬКИЙ. 21

З останніх десяти літ життя Ів. Франка

(1896—1916.)

(З приводу роковин смерти поета).

ЗАВДАННЯ КРИТИКА.

На думку Франка літературний критик має передовсім відповісти собі на питання: яке є відношення мистецтва до дійсности? чи твір мистецтва дає нашій душі естетичне задоволення і якими засобами автор спричинює це задоволення? а коли критик відповів собі на ці питання, він буде в змозі відповісти собі на дальші питання: чи в автора є талант і який талант у нього? чи ідеї звязані органічно з подіями та образами, виведеними автором у творі? а коли й на ці питання критик дав собі ясну відповідь, тоді вже може він на основі даного твору робити й дальші висновки про соціяльні, політичні чи релігійні погляди автора. Свої естетичні висновки має сперти критик на психольоґічних, строго наукових дослідах, бо естетика — це наука про почування і як така входить в обсяг психольоґії. Коли Франкова літературна критика — наукова та ще й спирається на аналізі естетично-психольоґічній, то дехто думав зараз, що та Франкова критика, то ніщо інше, як естопсихольоґія Еміля Еннекена; тимчасом той, хто так думає, помиляється. Еннекен не має на меті виявляти значіння твору мистецтва відкрити засоби, що за їх допомогою вони створені; він не аналізує твору мистецтва, як такого, його змісту, тенденції, еволюції, він шукає в творах мистецтва знаків (сіґнес) душі письменника і споріднених йому людей, суспільних груп. Завдання критики Еннекена, як бачимо, інші й ширші, як Франкові, наскільки я знаю, Франко навіть не погоджувався з Еннекеном. Коли я раз, ідучи вулицею з Франком, розвивав перед ним плян студії про Коцюбинського за еннекенівською методою, він дуже скептично дивився на висновки аналізи. За тою методою і під впливом нашої розмови написав у канцелярії Наукового Товариства ім. Шевченка на якусь статтю Юрія Кміта листа, який дав прочитати мені й Гнатюкові, і в якому дісталося Еннекену. Якщо у Кміта зберігся той лист, то можна буде перевірити мою думку.

VIII.
МАРКСИЗМ У ГАЛИЧИНІ.

Марксівські ідеї почали ширитися на Україні від появи „Капіталу" (1867 р.) дуже скоро. Микола Зібер уже у 1870 р. читає доповіді про „Капітал" у київських студентських гуртках, а після пише й наукові праці про Маркса. І річ цікава: марксівські ідеї перемандрували до українського студентського товариства „Січ" у Відні, не з заходу, а власне з Києва. Про ролю Олександра Русова і Миколи Зібера у поширюванні марксизму поміж галичанами у Відні нема у нас певних відомостей. Знаємо, що Русов навіть не подобався. Мелитон Бучинський писав у 1871 році до Володимира Навроцького: „Русов, прости Боже гріха, трошки нігіліст, та недоварений, мало жив і думав"... Зате без сумніву, зробив на галичан велике враження побіч Михайла Драгоманова — Сергій Подолинський[1]), людина „дуже охоча і симпатична", як схарактеризував його той самий Бучинський.

Він прожив з Зібером у Відні в січні 1872 р. тиждень і побурив зараз старі галицькі божки. Недаром М. Павлик починає історію галицького соціялістичного руху роком 1872. Подолинський був знайомий особисто з Марксом і Енгельсом і звернув був на себе їхню увагу своїми оригінальними причинками до марксівської теорії. Він то захопився був дуже їхніми ідеями і захотів щиро пропагувати їх не тільки поміж українцями, але, загалом, поміж славянами. Для цієї мети він забажав осісти у Відні і жив там якийсь час у 1875 р. Зпоміж віденських „січовиків" найбільше перейнявся був марксизмом Остап Терлецький. Він стає щирим приятелем Подолинського, згодився допильнувати видання соціялістичних аґітаційних брошурок і дати їм свою фірму, себто свій псевдонім — В. Кістка.

На весну 1875 р. з віденської друкарні Болгарина Янка Ковачева виходить перша українська соціял-революційна брошура „Парова машина", написана самим Подолинським. За цією брошурою йдуть інші, одна за одною скорим темпом. В тім самім 1875 р. виходить іще друга брошура Подолинського „Про бідність. Розмова перша" і його переробка московської „Хитрої Механики". В 1876 р. вийшла брошура Фелікса Волховського „Правдиве слово хлібороба до своїх земляків", яку забрала зараз віденська прокураторія та видала за неї процес Остапові Терлецькому і Янкові Ковачеву. Це був в Австрії перший український, а другий славянський (після процесу Серба Таушановича) процес соціялістичного характеру. Суд присяжних випрадав Терлецького і Ковачева, але заборона поширювати брошуру не була знята, ще більше: львівська прокураторія заборнила поширювати в незаборонені віденською прокураторією брошури.

(Далі буде).

[1]) Найбільше відомостей про Сергія Подолинського зібрав у нас Мих. Грушевський у книжці „Мих. Драгоманов і женевський соціялістичний гурток".

Після похорону ґен. Тарнавського.

КОНДОЛЕНЦІЙНІ ПИСЬМА.

Дальші кондоленційні письма надіслали: Українська Національна Рада в Бельгії, Союз б. вояків Армії УНР у Франції, зорганізоване українське громадянство Луччини на Волині, проф. д-р Степан Смаль-Стоцький з Праги.

ЖАЛОБА ПО НАЧАЛЬНОМУ ВОЖДОВІ.

Збараж.

Перша вістка про смерть ґенерала Мирона Тарнавського надійшла до Збаража 30-го червня ранком та викликала між громадянством велике враження. Українські установи вивісили жалібні прапори. Вечором того самого дня зібрались бувші старшини і військові У. Г. А. та провідники поодиноких українських установ, щоб вислухати звідомлення про смерть Генерала і нарадитися над тим, як ушанувати память Покійного у Збаражі. Коротке звідомлення склали б. сотник У. Г. А. д-р Володимир Гамаль і дир. Лев Краснопера. Присутні вислухали їх стоячи, при чому память Покійного Ґенерала вшанували 1-хвилинною мовчанкою. На цьому зібранні вибрано делеґацію у складі 3-ох бувших старшин, які мали репрезентувати Збаражчину на похороні Ґенерала у Львові і скласти на Його останню дорогу прощальний жалібний вінець. Намічено також порядок ушанування памяти покійного Ґенерала на місці.

В пятницю появилися в місті клепсидри. Клепсидри вислано теж до всіх сіл Збаражчини. В суботу рано в год. 8.30 відправив о. дек. Василь Боліновський в асисті двох священників Службу Божу і панахиду за спокій душі Вожда. Церква була прибрана червоними трояндами і маками. В год. 4-ій поп., в часі виносу тіла Ґенерала з церкви св. Юра, дзвонили у збараських церквах дзвони 15 хвилин. Вечором в год. 7-ій відбулася в Українському Домі жалібна академія, на якій дир. Лев Краснопера подав короткий життепис Генерала, згадав про славні дні У. Г. Армії в часі, коли її провід був у руках Ґен. Тарнавського і візвав присутніх до 1-хвилинної мовчанки. Гимном „Ще не вмерла Україна" закінчено це сумне свято і присутні, хоч у жалібному настрою, але піднесені на дусі розійшлись домів. При цій нагоді зібрано 47.07 зол. на українських інвалідів та вдови і сироти по українських вояках. Треба було признати, що і на панахиді в церкві і на академії зявилося українське громадянство численно.

Добромиль.

На вістку про смерть Начального Вожда УГА відбулося в пятницю 1-го липня ц. р. спільне жалібне засідання представників повітових і місцевих товариств та установ. Засідання відкрив голова філії „Просвіти" д-р В. Паславський, який повідомив присутніх про смерть ґен. Тарнавського. Память Покійного вшанували присутні вставши з місць та однохвилинною мовчанкою. Після того вибрано комітет, що мав занятися справою вшанування памяти померлого Вожда в Добромилі. Вибрано делеґацію на похорон в особах б. старшин УГА. — інсп. Григорія Турка і д-ра В. Паславського. Загал громадянства сповістили про смерть Вожда клепсидри, на Народньому Домі вивішено чорний прапор.

В суботу — в день похорону, в год. 4-тій пополудні дзвонили дзвони місцевої парохіяльної церкви та в церквах усіх сіл повіту.

В середу, 6-го липня ц. р., відправлено в парохіяльній церкві заупокійну Службу Божу і панахиду. До Служби Божої стануло 11 священників добромильського й устрицького деканату під проводом о. крил. Мариновича. Співав читальняний хор з Ляцька під управою о. Ю. Ковальського. Місця на переді, перед вівтарем, заняли: провідники комбатантів, представники повітових і місцевих установ. На тетраподі уміщено портрет померлого ґенерала, на жалібному прапорі, серед квітів і зелені; на жовтоблакитному прапорі повішено велику відзнаку УГА. Від тетраподу аж до входових дверей стояв шпалір б. вояків УГА, які прибули майже з кожного села повіту. По скінченні Служби Божої виголосив проповідь о. крил. Маринович.

Після того відправлено панахиду, до якої стануло 15 священників. Підчас панахиди станула біля тетраподу почесна сторожа з 4-ох б. вояків УГА і представники установ зі свічками. Була це зворушлива хвилина, коли всі священники почали співати пісню „Со духи праведних" та обходили довкола тетрапод, на якому виднів портрет Начального Вожда.

Княж-город Галич і Галиччина.

Усі культурно-освітні Т-ва княж-города Галича вшанували память бл. п. Ґенерала Тарнавського жалібним засіданням. Порішено тоді: 1) вислати на похорон до Львова 4-особову делеґацію під проводом д-ра В. Муровича з урною землі з розкопаної катедри князя Ярослава Осмомисла в Крилосі, 2) доручити у свому районі одно-місячну жалобу, 3) в год. 16. в день похорону 15-мінутове подзвіння, 4) в усіх українських домах вивісити чорні прапори.

Треба замітити, що все громадянство виконало ті доручення.

У самому Галичі відбулася в дні 5. ц. м. урочиста панахида при співучасти доокличного духовенства та великого здвигу громадянства.

Краків.

Вістка про смерть Начального Вожда УГА викликала в українців краківської кольонії глибоке враження. Тому всі, без ріжниці віку та суспільного стану, взяли участь у панахиді, що відбулася заходом філії Т-ва Охорони воєнних могил у Кракові в неділю 2-го липня ц. р. в 11-ій годині. Панахиду відправив о. д-р Павло Хрущ, співав церковний хор, складений зі студентів та інших громадян. Про смерть Вожда повідомила краківське українське громадянство клепсидра родини Покійного, що видніла кілька днів на мурі краківської церкви.

Жовква.

Про смерть ґен. Тарнавського сповістили українське громадянство Жовкви окремі клепсидри.

У віторок 5-го ц. м. відправлено в церкві ОО. Василіян заупокійне богослуження. Службу Божу відправив о. шамбелян Омелян Погорецький, діяконували оо. В. Байрак ЧСВВ і М. Федорович ЧСВВ. Співав місцевий мішаний хор під орудою Й. Рогатинського ЧСВВ. По Службі Божій орхестра відіграла жалібний

МИХАЙЛО МОЧУЛЬСЬКИЙ 21

З останніх десяти літь життя Ів. Франка

(1896—1916.)

(З приводу роковин смерти поета).

ЗАВДАННЯ КРИТИКА.

На думку Франка літературний критик має передовсім відповісти собі на питання: яке є відношення мистецтва до дійсности? чи твір мистецтва дає нашій душі естетичне задоволення і якими засобами автор спричинює це задоволення? а коли критик відповів собі на ці питання, він буде в змозі відповісти собі на дальші питання: чи в автора є талант і який талант у нього? чи ідеї звязані органічно з подіями та образами, виведеними автором у творі? а коли й на ці питання критик дав собі ясну відповідь, тоді вже може він на основі даного твору робити й дальші висновки про соціяльні, політичні чи релігійні погляди автора. Свої естетичні висновки має сперти критик на психольоґічних, строго наукових дослідах, бо естетика — це наука про почування і як така входить в обсяг психольоґії. Коли Франкова літературна критика — наукова та ще й спирається на аналізі естетично-психольоґічній, то дехто думав зараз, що та Франкова критика, то ніщо інше, як естопсихольоґія Еміля Еннекена; тимчасом той, хто так думає, помиляється. Еннекен не має на меті виявляти значіння твору мистецтва відкрити засоби, що за їх допомогою вони створені; він не аналізує твору мистецтва, як такого, його змісту, тенденції, еволюції, він шукає в творах мистецтва знаків (сіґнес) душі їх мистця і споріднених йому людей, суспільних груп. Завдання критики Еннекена, як бачимо ін-ші й ширші, як Франкові, наскільки я знаю, Франко навіть не погоджувався з Еннекеном. Коли я раз, ідучи вулицею з Франком, розвивав перед ним плян студії про Коцюбинського за еннекенівською методою, він дуже скептично дивився на висновки аналізи. За тою методою і під впливом нашої розмови написав у канцелярії Наукового Товариства ім. Шевченка на якусь статтю Юрія Кміта листа, який дав прочитати мені й Гнатюкові, і в якому дісталося Еннекену. Якщо у Кміта зберігся той лист, то можна буде перевірити мою думку.

VIII.

МАРКСИЗМ У ГАЛИЧИНІ

Марксівські ідеї почали ширитися на Україні від появи „Капіталу" (1867 р.) дуже скоро. Микола Зібер уже у 1870 р. читає доповіді про „Капітал" у київських студентських гуртках, а після пише й наукові праці про Маркса. І річ цікава: марксівські ідеї перемандрували до українського студентського товариства „Січ" у Відні, не з заходу, а власне з Києва. Про ролю Олександра Русова і Миколи Зібера у поширюванні марксизму поміж галичанами у Відні нема у нас певних відомостей. Знаємо, що Русов навіть не подобався. Мелитон Бучинський писав у 1871 році до Володимира Навроцького: „Русов, прости Боже гріха, трошки ніґіліст, та недоварений, мало жив і думав"... Зате без сумніву, зробив на галичан велике враження побіч Михайла Драгоманова — Сергій Подолинський[1]), людина „дуже охоча і симпатична", як схарактеризував його той самий Бучинський.

[1]) Найбільше відомостей про Сергія Подолинського зібрав у нас Мих. Грушевський у книжці „Мих. Драгоманов і женевський соціялістичний гурток".

Він прожив з Зібером у Відні в січні 1872 р. тиждень і побурив зараз старі галицькі божки. Недаром М. Павлик починає історію галицького соціялістичного руху роком 1872. Подолинський був знайомий особисто з Марксом і Енгельсом і звернув був на себе їхню увагу своїми оригінальними причинками до марксівської теорії. Він то захопився був дуже їхніми ідеями і захотів щиро пропаґувати їх не тільки поміж українцями, але, загалом, поміж славянами. Для цієї мети він забажав осісти у Відні і жив там якийсь час у 1875 р. Зпоміж віденських „січовиків" найбільше перейнявся був марксизмом Остап Терлецький. Він стає щирим приятелем Подолинського, згодився допильнувати видання соціялістичних аґітаційних брошурок і дати їм свою фірму, себто свій псевдонім — В. Кістка.

На весну 1875 р. з віденської друкарні Болгарина Янка Ковачева виходить перша українська соціял-революційна брошура „Парсва Машина", написана самим Подолинським. За цією брошурою йдуть інші, одна за одною скорим темпом. В тім самім 1875 р. виходить іще друга брошура Подолинського „Про бідність. Розмова перша" і його перерібка московської „Хитрої Механики". В 1876 р. вийшла брошура Фелікса Волховського „Правдиве слово хлібороба до своїх земляків", яку забрала зараз віденська прокураторія та видала за неї процес Остапові Терлецькому і Янкові Ковачеву. Це був в Австрії перший український, а другий славянський (після процесу Серба Таушановича) процес соціялістичного характеру. Суд присяжних виправдав Терлецького і Ковачева, але заборона поширювати брошуру не була знята, ще більше: львівська прокураторія заборонила поширювати є незаборонені віденською прокураторією брошури

(Далі буде).

марш. Після того відправлено панахиду, до якої крім згаданих стануло ще трьох священників.

В богослуженні взяло участь багато української інтелігенції та міщанства.

Золочів.

В Золочеві перебував Покійний ґен. Тарнавський ще як австрійський старшина і тепер живе в тому місті родина Покійного. Тому громадянство Золочева особливо болюче відчуло ту велику втрату.

В суботу 9-го ц. м. в церкві св. Миколая о. Микола Стечишин відправив у приявности членів Родини Покійного заупокійну Службу Божу. До панахиди, яку відправлено по Службі Божій, станули крім о. Стечишина оо. Юліян Микитин та Олексій Зарицький. Співав хор філії Т-ва „Просвіта“. В церкві зібралося велике число українського громадянства.

Того самого дня в 8-ій год. вечором у салі „Бесіди“ відбулися жалібні сходини, в яких взяла участь Дружина Покійного. Д-р О. Залужний передав пані Тарнавській ще раз конколенції від усіх місцевих установ. Після того д-р Теодор Ваньо говорив про Покійного Вожда УГА та про Його участь у визвольній боротьбі.

Зібрані короткою мовчанкою пошанували память Покійного.

ПАНАХИДА ПО ҐЕНЕРАЛІ М. ТАРНАВСЬКОМУ В БЕРЛІНІ.

В пятницю 8-го липня віддала українська кольонія у Берліні останню послугу колишньому Начальному Вождові Української Галицької Армії, Ґенералові Миронові Тарнавському. На прохання Союзу Гетьманців-Державників у Німеччині, у порозумінні з греко-католицькою парохією та „Украніською Громадою в Німеччині“ відправив о. пралат д-р Петро Вергун у каплиці на Пфальцбурґештрассе жалібну панахиду за спокій душі бл. п. ґенерала.

Підчас панахиди о. пралат у проповіді підніс заслуги і значіння Померлого: „Він був, казав о. пралат, українським Радецьким, опікуном і батьком своїх вояків, що любили Його й готові були віддати за Нього своє життя. В тяжку хвилину перебрав ґен. Тарнавський провід над Українською Галицькою Армією, коли вона була здесяткована тифом та боями, але Він ніс цей тягар до самого кінця, не заломившись. Якби ми — казав далі о. Вергун — знали краще нашу історію і витягали з неї науку, якби ми не ворогували взаємно та не виступали проти своїх княжих та козацьких часів, коли ріжні „татарські люди“ бунтувалися проти своїх володарів, але булиб обєднані любовю до своєї Держави і свого державного проводу, то не поневірялись би тепер. Наше завдання — працювати для добра українського народу“.

На панахиді були присутні: гетьман Павло Скоропадський з донькою Єлисаветою і ріжні групи української кольонії Берліна, співробітники Українського Наукового Інституту, члени Української Громади, українське робітництво, студенти та інші. Були теж німці і представники грузинської кольонії. Співав хор під орудою диригента п. Зар-Зарицького.

В кожну читальню, в кожну кооперативу й іншу установу та взагалі в кожну свідому хату ювилейні образи „Просвіти“!

Допомога Турчанщині.

КОМУНІКАТ ДОПОМОГИ ГОЛОДНИМ У ТУРЧАНЩИНІ Ч. II.

Дальші жертви на допомогу голодним Турчанщини зложили: Окружний Союз Кооператив у Сокалі (Філія в Белзі) 10 тон бараболь за половину ціни, кооператива „Калина“, фабрика цукерків кооп. „Будучність“ у Тернополі 15 тон бараболь, О. С. К. в Рогатині 10 тон бараболь і 84 зол., Суспільний Промисл 10.300 кг. бараболь, П. С. К. Рудки 255.17 зол., П. С. К. в Борщеві 9.600 кг. бараболь, Повітова Торговля в Буську 30 зол., Михайлина Гординська в Яворові 5 зол., гр.-кат. парохіяльний уряд Валіява коло Коросна 10 зол., Ю. Саладякова Камінки коло Підволочиськ 5 зол., Повітовий Союз Кооператив у Ярославі 100 зол., д-р Михайло Думка Саницпри Віленьске 5 зол., Районова Молочарня Ляшки коло Бобрівки 10 зол., Марія Березняк Ярослав 12 зол., о. Е. Гаврилюк Мізунь Ст. (збірка в церкві) 7.30 зол., Григорій Демчишин Візлики коло Бережан 3 зол., службовики Т-ва „Просвіта“ у Львові 31 зол., о. Омелян Калинець Реклинець 5 зол., о. Мирослав Горинь Кобиловолоки 5.50 зол., Український Кооп. Банк „Народній Дім“ у Яворові 325 зол., парохіяльний уряд у Коропці 21.87 зол., кооп. „Гаразд“ у Мшані коло Львова 20 зол., „Український Народній Дім“ у Судовій Вишні 10 зол., о. Йосиф Маринович Військо (збірка) 15.50 зол., о. Іван Ісаїв Крехівці 3 зол., В. Пашко Церанувф коло Варшави 2.50 зол., Матвій Шафранський Кобили 2.50 зол., Микола Камінецький Монастир Лішнянський 5.50 зол., о. Осип Годунько Львів (збірка в церкві св. Петра і Павла) 16.90 зол., Деметій Ковальчук Лопушно — Волинь 50 зол., церква в Сморжу 4 зол., Кооперативний Осередок Олешичі 60 зол., П. С. К. Золочів 100 зол., Перперовський Микола 2.70 зол., Районова Молочарня Судова Вишня 5 зол., о. Кость Стисловський Рісна Руська 2.50 зол., о. Степан Онишкевич Купновичі 3 зол., гр.-кат. церква Висоцько ад Броди 7.50 зол., Іван Яросевич Райське 3 зол., Леонтина Кузьмич Львів 3 зол., читальня „Просвіти“ Станиславів-Гірка 12 зол., Союз Кооператив Заболотів 25 зол., гр.-кат. парох. уряд Ґузіїв ад Болехів 4 зол., гр.-кат. парох. уряд Бузниця 5 зол., о. І. Мінко Криве (збірка) 9 зол., Ірина Ґаук, Олег Воронович Ґдиня 4 зол., читальня школи СС. Василіянок Яворів 5 зол., гр.-кат. парох. уряд Городок 25.35 зол., Петро Ковальчук Гелесіна 1 зол., гр.-кат. парох. уряд Перерів 9 зол., інж. Кость Яремкевич Запитів 5 зол., гр.-кат. церква Нестаничі 13 зол., Марія Дакуда Бережани 1.50 зол., пос. Дм. Великанович 10 зол., о. Йосиф Нащочин Мацошин 5 зол., о. Петро Подлящецький Дорожів 5 зол., О. Ґалущак, В. Волосянська Яворів 7 зол., Е. Вишницька Вишнівчик 5 зол., о. Омелян Білинський Білина 5 зол., о. ігумен Баган Лаврів 10 зол., Маслосоюз Львів 600 кг. сира (тварог) і 20 кг. сира тропіст.

Всім Жертводавцям складає Комітет щиру подяку.

НОВИНКИ.

ПРОСИМО нашим Передплатників подавати при зміні адреси на час вакацій теж і СТАРУ ДОТЕПЕРІШНЮ АДРЕСУ. Також просимо конечно надсилати 50 сотиків за зміну адреси.
АДМІНІСТРАЦІЯ „ДІЛА“.

— **В суботу 16. липня ц. р. всі до Гребенова.** В пансіоні **„Стахова Воля“** в Гребенові, в прекрасній, гірській місцевости серед запашних лісів — зустріч усіх знайомих не тільки з цілої долини Спору, але теж і з дальших околиць. Дансінґ, повний милих несподіванок і чарівного настрою. В неділю вранці прогульки в гори, сонячні та річні купелі. Не тільки відпочинок, але й мила забава. Получення на залізничій лінії Львів--Гребенів дуже вигідне: відїзд зі Львова в суботу в год. 1) 14.55; 2) 18.40. Приїзд до Гребенова в год.: 1) 18.12; 2) 22.05. Відїзд з Гребенова в неділю в год.: 1) 19.38; 2) 20.28 (приспішений). Векендові (поворотні) білети з важністю на 10. днів у ціні 8.80, кожний може дістати в „Орбісі“. 1509, 1—1

— **З якнайкращих** шкірок футро — поручає і виконує у нас тільки Юліян Глушевський — рік основ. 1928 — Львів, пл. Капітульна 3. І. пов., телефон 254-46. 1430, 4 —?

— **Камінь Довбуша** — над Прутом, вілля **„Зелена Палатка“** поручає сонячні кімнати з добірним харчем. Власний ліс, парк і пляжа. Тенісовий корт і гаражі в місці. Інформації дає: **п. С. Олесницька,** Камінь Довбуша, п. Ямнє.

— **Важне для прогульковців!** Усі прогульковці до княж-города Галича і Крилоса повинні звертатися у власному інтересі за інформаціями у справі відповідних провідників і наладнання нічлігів виключно до книгарні та базару „Рідної Школи“ в Галичі, при вул. Пілсудського, де можуть дістати теж потрібні книжечки і пляни про розкопи, картки, солодощі тощо.

— **Комунікат** управи аплікантів при Союзі Українських Адвокатів. Управа секції аплікантів при С. У. А. у Львові взиває усіх товаришів аплікантів, членів секції, що відбувають 5 ий рік адвокатської аплікації або її покінчили та зложили адвокатський іспит чи мають його складати, щоб до кінця **липня** ц. р. зголосилися письменно та подали повищі обставини і місцевість в якій бажалиб відкрити канцелярію, у справі заходів про установлення відповідного контингенту нових адвокатів. Кореспонденцію слід висилати на адресу: М-р Ол. Дроздовський, Львів вул. Крашевського 23. ЗА УПРАВУ: **М-р Ю. Фединський,** голова; **М-р Ол. Дроздовський,** секретар.

— **Недуга проф. Смаль-Стоцького.** У Празі важко занедужав проф. Степан Смаль-Стоцький, відомий український фільольоґ. Не зважаючи на поважний вік визначного вченого пощастило лікарам усунути небезпеку так, що є надія швидкого повороту до повного здоровля і наукової праці, чого йому бажають зі щирого серця всі його ученики та прихильники. (Офінор).

— **Успіх нашої співачки у Відні.** Відома наша співачка п. Ґеня Зарицька дістала на міжнародньому співочому конкурсі у Відні в червні ц. р. четверту нагороду. Цей успіх нашої землячки стане нам у властивім світлі, коли зважимо, що до конкурсу зголосилося поверх 100 кандидатів, а після елімінації стануло до кінцевого конкурсу 16 вибраних співаків. Чужинецька фахова критика згідно піднесла значні голосові вальори і велику культуру української співачки.

— **Причинок до почтових практик на Лемківщині.** Для ілюстрації почтових практик на Лемківщині подаю до прилюдного відома отсі факти, що мали місце в розмірно короткому часі з кореспонденцією, що приходила до мене в часі мого побуту в Криниці. Поручений лист надний у Львові дня 22. червня б. р. прибув до Криниці з дopискою **„нашедл в стане одклеєном“**. Лист експрес, наданий у Львові дня 23. червня, доручено мені щойно дня 25. червня, хоч ... куючи по почтовій печатці прийшов до Криниці вже дня 24. червня, а запитаний доставець про причину такого пізного доручення ... експресового письма заявив мені, що лист ... спів видно пізно в ночі. Вкінці поручена ... ка, надана в Раві Руській дня 6. липня ... до Криниці щойно 8. липня з дописком ... дати Струже 7. липня 1938 **„Надшела ... ни в одсилце „Л“ з амб. Лв.—Струже ... 7/7. 1938“. Пос. д-р Р. Перфецький.**

— **Найвище відзначення за збірки українських марок.** Чеська преса пише, що на ... родній виставі поштових марок у Празі ... тревала від 26. м. м. до 7. ц. м., Україна ... заступлена трьома великими збірками: ... Ф. Макогонової, д-ра Р. Заліхтера і п. Е. В... вого. За свою збірку українських марок ... С. Ф. Макогін дістала золоту медалю, ... Заліхер срібну медалю, п. Е. Вировий ... пропамятну плякету вистави. Крім цього ... тор д-р Іван Турин з Відня, який видає ... ник „Український Філятеліст“ дістав ... медалю за гарне зорганізування ... ної літератури України на цій виставі ... даний місячник.

— **Заборонені видання.** Міністерство ... трішніх справ відібрало поштовий дебіт і ... ронило поширювати такі книжки і ... що появилися закордоном: „Альманах ... бі нації“, „Де стоїмо“, „Доба націо... Ярослава Оршана, „За збройну Україн... появилися в Парижі. Далі заборонено ... розсилати тижневик „Лемко“, що виходить ... Йорку.

— **Припинили „Гомін Краю“.** „Голос ... ч. у 22—23 ч. повідомляє: Городське ...

Сторінка без політики.

Кінець циркових акробатів „Алізе".

Цими днями гості ірляндського купелевого міста Блекпул приглядалися небувалій акробатичній виставі членів славної трупи „Алізе", що були наслідниками славної трупи Колєнас. Два мужчини і одна жінка — Міс Мадо, названа „королевою повітря" виконували на трапезах вправи небувалої сміливости та зручности.

Із крамничної дівчини — акробаткою.

Карієра Міс Мадо небуденна. Вона з походження парижанка Маделена Квізіно і працювала в одній париській крамниці. Її чоловік був шофером. Одної неділі, маючи власне авто, вони поїхали собі на прогульку до Джоанвіль. Там зайшли вони до кабарету, де виступали теж акробати. Після танців у перерві, Маделена підійшла до руханкового приладдя і показала кілька вправ із власної охоти. У школі вона мала найкращу ноту з гімнастики зпоміж усіх учениць. Акробати почали придивлятися їй спочатку з іронічною усмішкою, потім з увагою. Вона виконувала щораз тяжчі вправи і тоді два акробати Пер і Люіс заявили їй, що вона вроджена акробатка і повинна попробувати своїх успіхів у цирку. Маделені загорілися очі від цієї пропозиції. Вона найбільше з усього любила руханку. Її чоловік поставився прихильно до пропозиції, яку зробили його жінці, вважаючи, що це великий комплімент для неї. „Попробуй! ануж ти зможеш показати якусь небувалу акробатичну сензацію!" Ця заохота її чоловіка рішила про її карієру.

В іншому світі.

Від того дня Маделена почала тренувати. Спочатку чоловік тішився її успіхами, але скоро зажурився побачивши, що вся її увага відвернулася від дотеперішнього способу життя. Почалися домашні сцени — докори, що вона не цікавиться домом ні своєю працею. Маделена покинула свого чоловіка, забула про ввесь свій дотеперішній світ і вступила до цирку. Кілька місяців пізніше великі афіші в Парижі повідомляли про акробатів „Алізе" у великому цирку Медрано. Успіхи нових акробатів були небувалі. Париж пригадував собі давні часи, коли небувалі акробатичні штуки стягали тисячі до цирку. Останній великий акробат Колона недавно був згинув на арені, впавши із трапеза і не мав наслідників. Трупа Кодони розбилася і директор Медрано мусів заанґажувати новий невідомий терцет.

Помста заздрісного чоловіка.

Той новий терцет з Маделеною Квізіно, що прибрала псевдонім Міс Мадо, всім подобався. На жаль Маделена мала хвилини, коли на неї находив жах, — вона лякалася помсти свого чоловіка. Терцет виїхав щасливо після успіхів із Парижа до Блекпул. Але за ним виїхав туди теж чоловік Маделени. Коли вона побачила його в цирку підчас вправ, мусіла заволодіти собою, щоб не впасти. Він зайшов до неї підчас перерви до роздягальні і домагався, щоб вона вернулася до нього. Вона відповіла: „Це неможливе. Моя нова праця виповнює мені життя і я не покину її". Квізіно витягнув револьвер і стрілив. Товариш Маделени закрив її своїми грудьми і впав від револьверової кулі; вона сама з кулею у хребті лежить у шпиталі. Так закінчилася коротка карієра славних акробатів. Забобонні пригадують, що їх попередники Кодони теж усі скінчили нещасливо.

Цивілізація добивається до Мекки.

Від кількох літ ми є свідками, як цивілізуються найбільш віддалені й ексцентричні людські скупища. Мекка, оте святе місто музулманів, яке досі пильно берегли перед усякими, навіть найлекшими новочасними подувами, змагає тепер семимилевими кроками до того, щоб вирівняти ті ріжниці, які ділять її від інших культурних людських середовищ. Паломники, що донедавна ще послуговувалися виключно традиційними верблюдами, тепер щораз частіше прибувають до святого міста літаками або самоходами. В останньому часі у тій ділянці зроблено новий крок. Як повідомляє египетський урядовий щоденник, святе місто має дістати електричне освітлення. Та не кінець на цьому. Воду зі святого джерела мають від тепер стерилізувати. Дотепер побожні паломники черпали солодкаву у смаку воду відрами і пили її з глиняних горняток. Тепер діставатимуть її у щільно замкнених пляшках, стерелізовану, очищену від шкідливих заразнів, які давніше були причиною частих епідемій, що вибухали серед паломників, які заволікали їх потім і в найдальші музулманські краіни.

З усіх кінців світа.

Міжнародній театральний конгрес відбувся від 2—9. ц. м. у Льондоні і в місті народин шекспіра у Стретфордон-Евоні.

Один словенський студент, що вже від кількох років веде студії над... походженням китайського маршала Чіянгкайшека знайшов у словенському манастирі документ з якого виходить, що китайський маршал — словенець. У 1620 р. виїхав із Словенії до Китаю місіонар Ігнац Кайшек і там оженився з донькою одного мандарина. Згодом він сам став мандарином і цісарським дорадником. Словенський студент хоче навіть вибратися до Китаю, щоб іще на місці перевірити цей факт.

Американський статистичний уряд стверджує, що у Спол. Державах живе тепер 158.335.000 осіб; біла і чорна раса зростає у тій самій пропорції; в останніх роках пожвавилося число народин серед індіян.

111-літня ірляндка Йоганна О'Коннор з села Гелфорд на запит, чому так довго живе здорова, заявляє, що ніколи не покидала свого села і від кількадесяти років курить люльку.

Філятелістам цікаво довідатися, що у Німеччині появилися нові марки з нагоди спортового свята у Бресляв, перегонів у Мінхені і з нагоди 100-літніх уродин Цеппеліна. У Данії видали марку за 15 ерів у роковини 150-літнього скасування панщини, у Швайцарії в честь Вільгельма Теля з видом на Урське озеро, ціною 10 р., у Швеції марки по 5, 15 і 30 ерів з портретами шведського короля Густава V. з нагоди його 80-ліття; у Болгарії марки з однорічним наслідником престола Симоном від 1 до 14 лей; у Франції марку за 1 фр. 75 цм. з рисунком шампанської дівчини з чаркою в руці, з видом Авіньону по 3 фр., з вежою замку Ценсен по 10 фр. і морським містом Сен-Мальо по 20 фр.; у Бельгії марки по 5 і 10 центимів і по 5 фр. із серединою катедри в Брюссель — Кекельберґ.

Французька молодь захоплюється спортом, як і в багато інших країнах. А як сильно доказ такий: при цьогорічній матурі бували часті випадки, що на свобідну тему з історії абітурієнти вибирали собі такі „Лютер на авті виїхав із Вормса", „Св. Женевієва дістала радіову вістку, що ворог наближається".

У Ню Йорку італієць Перелльо напав на поліцая на вулиці і кілька разів його ударив. На допиті він пояснив, що бажає вернутися до вязниці, де він мав прегарні умови життя, бо належав до команди спортової дружини „бейзбола" (відбиванки), а на волі він може бути тільки бідним волоцюгою.

Кожного четверга вполудне у всіх париських дільницях гудять сирени, які підчас війни повинні повідомляти населення столиці про те, що наближаються ворожі літаки. Щоб зазначити винятковий день 21. липня, коли до Парижа приїде англійський король із жінкою, всі сирени замовкнуть.

Американський президент Рузвельт виїзжає на кілька тижнів на острови Ґаляпальос і Кокос, щоб там займатися спортом, головно риболовлею.

Новий чотиромоторовий німецький літак „Кондор" переїхав із 17 німецькими журналістами з Кельна до Парижа 400 км за півтора години.

У середу в околиці мексиканського міста Тлальтізапан відчули сильний землетрус підчас якого згинуло 40 осіб і багато домів завалилося.

Египетське міністерство здоровля зорганізувало для населення віддалених місць головно на пустині десять моторових лікарських возів які можна взивати бездротним телефоном.

Бельгійський король Леопольд III. вибрався у товаристві своїх товаришів інкогніто в туристичну подорож на Монбляп. Але преса знає, що він подорожує під іменем графа Реті.

Французькому північному містечку Пюї загрожує величезна скеля, що ось-ось готова відорватися. На цій скалі стоїть монументальна статуя Богородиці, зроблена з гармат, здобутих над москалями під Севастополем. Місто вже почало будувати руштування, щоб скеля його не засипала, як обірветься.

—o—

СОБАКИ НЕ ЛЮДИ.

У місті Ель Біярі (Альжир) перед французьким судом власничка підприємства годівлі собак, пані Люіза Франкор, подала в суд одного члена жюрі з конкурсу „собачої краси" за образу. Справа була проста. Її фокстерієр „Красуль Брокар" уже дістав був кілька премій за високу расу. Один із членів жюрі глянувши на собаку дозволив собі щодо вартости його раси мати сумніви і сказав терпке слово про собаку. Собака нагороди не дістав. Люіза Франкар домагається від того несправедливого судді 30.000 фр. відшкодування разом з карою за образу. Суд станув на становищі, що закон про образу людей не можна стосувати до тварин, отже на собаки вільно людям говорити свобідно, що про їх вартість думають. Негарно термін „собака" вважають образою людини — дуже несправедливо.

—o—

МОЖЕТЕ НЕ ВІРИТИ, ЩО...

В англійському місті Чейль на острові Раї пані С. Бачер уродила дитину, що у хвилині появи на світ важила 7 кільо 20 дека.

В італійському містечку Альбенга один грач у карти не маючи вже грошей, згодився на пропозицію свого партнера поставити в ставку свою бороду. Виграний відрізав свойому противникові бороду ножичками.

Турецький уряд заборонив виставу відомої оперетки Суллівена „Ґейша" з мотивів, що ця песа народилася „з духа хворобливого европейського нахилу до екзотики".

Американський щоденник „Льос Анджелес Таймс" поміщує такий анонс: „Баґнет уже не надається до модерної війни, але коли його маєш то можеж його чудово використати відкриваючи коробку до папіросів із цельофану".

Один багатий турок купив на бажання своєї сестрінниці і головної спадкоємиці всі косметичні засоби та цяцьки. Але коли вона на другий день зявилася перед ним з намальованими устами, він так розлютився, що весь свій маєток записав на шпиталь для бідних.

—o—

„СИСТЕМА" ДИРЕКТОРА ВЯЗНИЦІ В СУНДЕРЛЯНДІ.

Загально відомо, що майже у всіх вязницях вязнів, що провинилися проти вязничного правильника, карають карцером получених дуже часто з темницею. Донедавна було так теж в англійській вязниці у місцевости Сундерлянд. Але після зміни на становищі директора вязниці завелись там інші порядки. Вязень, що провинився проти правильника, дістає наказ ставитися на боксерському рінгу. Він дістає боксерські рукавиці, поучують його про основні правила боротьби, а як його противник виступає директор вязниці у власній особі. Боротьба починається правильно, суддя пильнує її ходу. Ні один вязень після такої боротьби не спішився, щоб стануть вдруге на рінгу. Директор вязниці, краєвий мистець у боксі в середній вазі, звичайно дуже швидко рішає боротьбу. У висліді тих „метчів" противники директора — вязні стараються, щоб більше не мусіли до такої боротьби ставати.

ВЕСЕЛЕ

З ДОБРОГО ТОНУ.

— Ах, як я вас довго не бачив, пані! Як здоровля вашого чоловіка?

— Але-ж я ще незамiжня.

— Ага, то ваш чоловік іще собі парубкує

чить

Переворот у воєнно-летунській стратеґії.

НЕЧУВАНИЙ РЕКОРД АМЕРИКАНСЬКОГО ЛЕТУНА.

Відомий американський летун та міліонер Говард Юз рішив побити світовий рекорд на своїм літаку „Лекгед 14" довкола світу **на трасі: Ню Йорк — Париж — Москва — Омськ — Красноярськ — Якутськ — Фербенкс (Аляска) і Ню Йорк, довгій приблизно на 25.000 кільометрів.** За летом смілливого американського летуна слідкує з захопленням цілий світ, бо **Юз устійнив уже нечуваний рекорд, перелетівши першу частину траси понад Атлянтійський Океан з Ню Йорку до Парижа в 16-ти годинах і 35-ох хвилинах.** Цю саму дорогу перелетів відомий американський летун полк. Ліндберґ у 33-ох годинах і 30-ох хвилинах. До Парижа Юз прилетів минулого понеділка 5 годин швидше ніж його сподівалися і тому ледви в останній хвилині вдалося американському амбасадорові Булітові з летунським аташе прибути на летовище в Бурже. Направивши швидко антену свого літака, Юз із 4-ма своїми товаришами вибрався негайно в дорогу до Москви, де прилетів уже у вівторок передполуднем. Дорогу з Парижа до Москви Юз перелетів за 7 годин, а звідтіля до Омська, дорогу довгу на 2.300 км. перелетів у 7-ох годинах і 27-ох хвилинах, **себто пересічно летить зі скорістю понад 336 км. на висоті 3.200 м.** По 10-ох хвилинах відлетів до Якутська і в середу в год. 3.30 вранці був над Красноярськом і в год. 10.20 осів у Якутську.

Дальший етап дороги веде до Фербенкс на Алясці, довжини 3.960 км. та останній з Фербенкс до Ню Йорку 5.400 км., де летун сподіється прилетіти вже в четвер рано.

Це буде дійсно феноменальний рекорд перелету довкола світа в 4-ох днях, що притьмарить всі дотеперішні летунські рекорди, зокрема В. Поста, який перелетів трасу довкола світа в 7-ох днях і 19-ох хвилинах.

За летом Юза слідкують головно військові кола, які не скривають своєї думки, що цей рекорд спричинить основну зміну в дотеперішній воєнно-летунській стратеґії.

Слід згадати, що цей лет Юза має пропаґандивне значіння. Його вислав комітет світової вистави в Ню-Йорку з запрошеннями до европейських держав узяти участь у виставі. Літак Юза має два мотори, три радіостанції, два радіокомпаси подвійну інсталяцію жироскопів і ввесь час втримує контакт з радіостаціями, які подають летунові звіти про атмосферичні умовини.

у Львові письмом з 20. червня ц. р. припинило видавання часопису „Гомін Краю". Видавництво внесло відклик.

— **Ревізії й арештування.** Дня 30. червня ц. р. сокальська поліція арештувала купця Гринюка Романа. По ревізії в його помешканні забрали його до арешту, а по 3-ох днях відставили його до слідчої вязниці в Сокалі. — У Зболбунові поліція перевела ревізію в д-ра Ірини Пріневської, б. голови філії „Союзу Українок", у заступниці голови Ольги Ціховської та в домівці „Союзу Українок". Після того Ольга Ціховська дістала наказ до кількох днів покинути Волинь.

— **30 польських півосель в Яворівщині.** Заходом польських організацій, як ТШЛ, і „Звйонзку Праци Обивательскей Кобет" зорґанізовано в Яворівщині 15 півосель для дітей. У найближчому часі відкриють дальших 15 півосель. З вибатною матеріяльною допомогою польським півоселям прийшов повітовий виділ у Яворові. Ось чому польські півоселі ростуть по українських селах мов гриби по дощі. Одночасно влада заборонила цього року в багатьох повітах відкрити для українських дітей дитячі садки.

— **Відгомін подій у Белзці к. Золочева.** Перед Найвищим Судом у Варшаві відбулася касаційна розправа у справі І. Кука і Володимира Качора, яких трибунал у Золочеві засудив на основі вердикту присяглих суддів у березні ц. р. на кару смерти за вбивство Мечислава та Марії Ясінських, а П. Цицу на досмертну вязницю. Найвищий Суд затвердив присуд і якщо президент не помилує засуджених, — кару смерти виконають щодо обох засуджених. Кука і Качора перевезли зі Золочева до вязниці у Львові, де виконалиб кару смерти, якби президент держави не помилував їх.

— **Ще про „ікацівського героя" Коґута.** У звязку з нашою новинкою у попередньому числі „Діла" п. н. „Розюшони тлум" і „геройська" оборона Когута в очах дописувача „ІКЦ" довідуємося, що той Когут мин. року в часі метчу спорт. дружини „Хуртовина" тепер. „Сокіл" з дружиною „Стшельца" зломив ногу воротареві „Хуртовини" Перунові. Цього року мин. неділі, коли „Сокіл" у першій половині гри переміг у відношенні 3:0, ціла дружина „Стшельца" почала грати дуже брутально. Особливо попписувався Когут, який між іншим так вдарив ліктем одного грача „Сокола", що той зімлів. Суддя казав Когутові зійти з грища. Але він не виконав доручення, ще й вилаявся. На це зареагувала публика і стала домагатися, щоб Когут покинув грище. Когут накинувся образливими словами на публику і почав утікати.

Кілька осіб побігло за ним, він сховався до недалекої хати. Ті, що бігли за ним, вернулися, бо метч відбувався далі. Крім поліцаїв, який завжди є на місці, не було ніякої поліції, яка буцімто, згідно з реляцією „ІКЦ", визволила Когута з облоги. Дивуємося, що „Сокіл" погодився грати з такою дружиною, що відома зі своєї брутальної гри та невідповідної поведінки своїх грачів.

— **Ярослав Барановський на волі.** Минулого четверга вийшов з арешту в Роттердамі Ярослав Барановський, якого голяндський суд засудив на 2 місяці арешту за нелеґальний перехід кордону Голяндії у звязку з убивством полк. Е. Коновальця. Поліція відставила Я. Барановського до кордону Німеччини, звідкіля Барановський поїхав до Відня.

— **Вбивство з милосердя.** Минулого понеділка вечором зайшло до жидівської лічниці у Львові при вул. Раппапорта 8 двох мужчин, відштовхнувши Маслянку, портієра, один з них побіг до середини, приступив до 29-літнього Давида Кернера, кравця зі Львова, недужого на чахотку костей, що перебував у лічниці вже 21 місяців, поцілував його та крикнув: „Вже тепер не будеш мучитися! Вже буде тобі зовсім добре!" і стрілив до недужого двічі з револьвера. Кернер згинув, вбивники втікли. Слідство виявило, що вбитий називається Давид Бікгоф походить з Америки ,був злодієм, 11 разів караним у Польщі. Вбивник зголосився на поліції. Виявилося, що Бікгофа вбив його приятель Гірш Перльмуттер фальзе Лехем, літ 35, замешкалий у Львові при вул. Смочій 5. Його товариш це М. Доннер (теж Смоча 5). Перльмуттер заявив на поліції, що застрілив свого найкращого приятеля з милосердя. Його товарища Доннера поліція теж арештувала.

— **Буревій зі зливним дощем і громами** лютував минулого понеділка над Рудками і повітом та заподіяв величезні шкоди зокрема в селі Бучали к. Комарна, де град **величини** волоського оріха знищив коло 20 проц. засівів. Град вибив 12 шиб у стаційному будинку на стації Комарно-Бучали. Крім того буревій перекинув стодолу Мартина Дрозда в Бучалах і поломив велику кількість дерев. Шкоди дуже великі. У Княжім Мості, пов. Мостиська грім убив на полі 14-літнього Тадея Кушика, його маму Францішку зранив. Її привезли у важкому стані до шпиталю у Львові.

— **Краєва хроніка.** До ліса у Скоморохах, пов. Бучач вибрався Адам Демянчук зі своїм товаришем по дерево, де стяли дві великі липи. Вертаючись із липами Демянчук зачепив за дерево і полетів у пропасть, де розбив собі голову. — В Ляшках Завязаних, пов. Рудки вибухла пожежа в будинках Я. Берльфайна і знищила хату, стайню, дві фіри сіна та одяг. Шкоди понад 1.000 зол. — У копальні в Гуминських, пов. Березів Л. Скальський скалічився відломком заліза у черево так нещасливо, що підчас операції у шпиталі в Коросні помер. З ріки Вишні витягнули в Наклювичах, пов. Мостиська тіло 33-літньої Катерини Шпаковської. — Під закидом вбивства поліція арештувала її мачуху Анну Шпаковську. — На полі села Красне, пов. Скалат знайшли у збіжжі тіло 30-літньої Р. Гаврилишиної, яку вдусили. — В Хоросткові, пов. Копичинці невідомий справник побив тяжко 33-літнього А. Кульпу, який по 4-ох днях помер.

— **Жертви купелів.** У саджавці в Поникві пов. Броди втонув підчас купелі 23-літній Микола Гринишин. Його тіло витягнули. — В Межигірю, пов. Бучач утонула в Дністрі 16-літня Яніна Дубанович. — У Вербятині, пов. Бучач знайшли тіло Петра Татарина, умово недужого, який утонув у джерельній ямі.

Спорт.

КОМУНІКАТ НАКОЛЕСНИЦЬКОЇ СЕКЦІЇ С. Т. „УКРАЇНА".

Технічна референтура окружного наколесницького бігу за чашу дир. О. Левицького на трасі 230 км. Львів — Миколаїв — Стрий — Дрогобич — Самбір — Рудки — Городок — Львів звертається цією дорогою з проханням до глядачів і симпатиків у поодиноких місцях на трасі бігу зберігати лад, обмежитись до постою на хідниках і залишати дорогу зовсім вільною. Референтура просить усіх симпатиків, наколесників і мотоциклістів не підтягати і не перешкаджати змаганням. Подає теж до відома, що авта, зголошені до контролі бігу, будуть означені хоругвами С. Т. „Україна" (червоно-чорної барви) та матимуть такі числа: 1) командор змагань (дир. Левицький) і головний суддя, 2) траса та делегати клюбів, 3) технічний провід змагань і технічна поміч (п. Яримович), 4) преса і колегія міряючих час, 5) санітарний віз (д-р Мриц).

ГРИ ЗА ВХІД ДО ПІДКАРПАТСЬКОЇ ДИВІЗІЇ.

Змагання Русь (Хуст) — ГШЕ (Хуст) перервано при стані 0:0 через бурю. Переможцем у другій парі вийшов КШЦ (Кошиці), що переміг у себе дома пряшівську Славію 1:0 (0:0).

С. К. ЛІҐЕН І С. К. БАТЯ КАНДИДАТАМИ ДО ЧЕСЬКОЇ ЛІҐИ.

Пята рунда принесла дві несподіванки: нерішену Теплiцеру з кошицьким КАЦ-ом (2:2) і поразку Копістів з Богеміянс (1:2). Поза цим Батя зремісувала з Ліґеном (2:2).

Табеля виглядає так:

1) Ліґен	5	9:1	11: 5
2) Батя	5	7:3	18: 8
3) Копісти	5	5:5	6: 8
4) Богеміянс	5	5:5	6: 8
5) Теплiцер	5	3:7	10:14
6) КАЦ	5	1:9	5:11

ПОГРОМ АМБРОЗІЯНИ.

В неділю і понеділок (10. й 11. липня) відбулися гри другої рунди за середньо-европейську чашу. Найбільшою несподіванкою тієї рунди і взагалі дотеперішніх гор за чашу був погром дружини славного Андреолія Амброзіяни у Празі. Вислідн:

Прага. Славія — Амброзіяна (Міляно) 9:0 (2:0).

Торіно. Ювентус — Кладно 4:2 (2:2).

Темешвар. Ференцварош (Будапешт) — Ріпензія 5:4 (3:3).

Дженова. Дженова — Рапід (Букарешт) 3:0 (1:0).

у Львові письмом з 20. червня ц. р. припинило видавання часопису „Гомін Краю“. Видавництво внесло відклик.

— Ревізії й арештування. Дня 30. червня ц. р. сокальська поліція арештувала купця Гринюка Романа. По ревізії в його помешканні забрали його до арешту, а по 3-ох днях відставили його до слідчої вязниці в Сокалі. — У Зболбунові поліція перевела ревізію в д-ра Ірини Прісневської, б. голови філії „Союзу Українок“, у заступниці голови Ольги Ціховської та в домівці „Союзу Українок“. Після того Ольга Ціховська дістала наказ до кількох днів покинути Волинь.

— 30 польських півосель в Яворівщині. Заходом польських організацій, як ТШЛ, і „Звйонзку Праци Обивательскей Кобет“ зорганізовано в Яворівщині 15 півосель для дітей. У найближчому часі відкриють дальших 15 півосель. З визнатною матеріяльною допомогою польським півоселям прийшов повітовий виділ у Яворові. Ось чому польські півоселі ростуть по українських селах мов гриби по дощі. Одночасно влада заборонила цього року в багатьох повітах відкрити для українських дітей дитячі садки.

— Відгомін подій у Белзці к. Золочева. Перед Найвищим Судом у Варшаві відбулася касаційна розправа у справі І. Кука і Володимира Качора, яких трибунал у Золочеві засудив на основі вердикту присяглих суддів у березні ц. р. на кару смерти за вбивство Мечислава та Марії Ясінських, а П. Цицу на досмертну вязницю. Найвищий Суд затвердив присуд і якщо президент не помилує засуджених, — кару смерти виконають щодо обох засуджених. Кука і Качора перевезли зі Золочева до вязниці у Львові, де виконалиб кару смерти, якби президент держави не помилував їх.

— Ще про „ікацівського героя“ Когута. У звязку з нашою новинкою у попередньому числі „Діла“ п. н. „Розюшони тлуми“ і „геройська“ оборона Когута в очах дописувача „ІКЦ“ довідуємося, що той Когут мин. року в часі мечу спорт. дружини „Хуртовина“ тепер. „Сокіл“ з дружиною „Стшельца“ зломив ногу воротареві „Хуртовини“ Перунові. Цього року мин. неділі, коли „Сокіл“ у першій половині гри переміг у відношенні 3:0, ціла дружина „Стшельця“ почала грати дуже брутально. Особливо попісувався Когут, який між іншим так вдарив ліктем одного грача „Сокола“, що той зімлів. Судія казав Когутові зійти з грища. Але він не виконав доручення, ще й вилаявся. На це зареагувала публика і стала домагатися, щоб Когут покинув грище. Когут накинувся образливими словами на публику і почав утікати.

Переворот у воєнно-летунській стратеґії.

НЕЧУВАНИЙ РЕКОРД АМЕРИКАНСЬКОГО ЛЕТУНА.

Відомий американський летун та міліонер Говард Юз рішив побити світовий рекорд на своїм літаку „Лекгед 14“ довкола світу на трасі: **Ню Йорк — Париж — Москва — Омськ — Красноярськ — Якутськ — Фербенкс (Аляска) і Ню Йорк, довгій приблизно на 25.000 кільом трів.** За летом смілнвого американського летуна слідкує з захопленням цілий світ, бо Юз устійнив уже **нечуваний рекорд, перелетівши першу частину траси понад Атлянтійський Океан з Ню Йорку до Парижа в 16-ти годинах і 35-ох хвилинах.** Цю саму дорогу перелетів відомий американський летун полк. Ліндберг у 33-ох годинах і 30-ох хвилинах. До Парижа Юз прилетів минулого понеділка 5 годин швидше ніж його сподівалися і тому ледви в останній хвилині вдалося американському амбасадорові Буллітові з летунським аташе прибути на летовище в Бурже. Направивши швидко антену свого літака, Юз із 4-ма своїми товаришами вибрався негайно в дорогу до Москви, де прилетів уже у вівторок передполуднем. Дорогу з Парижа до Москви Юз перелетів за 7 годин, а звідтіля до Омська, дорогу довгу на 2.300 км. перелетів у 7-ох годинах і 27-ох хвилинах, **себто пересічно летить зі скорістю понад 336 км. на висоті 3.200 м.** По 10-ох хвилинах відлетів до Якутська і в середу в год. 3.30 вранці був над Красноярськом і в год. 10.20 осів у Якутську.

Дальший етап дороги веде до Фербенкс на Алясці, довжини 3.960 км. та останній з Фербенкс до Ню Йорку 5.400 км., де летун сподіється прилетіти вже в четвер рано.

Це буде дійсно феноменальний рекорд перелету довкола світа в 4-ох днях, що притьмарить всі дотеперішні летунські рекорди, зокрема В. Поста, який перелетів трасу довкола світа в 7-ох днях і 19-ох хвилинах.

За летом Юза слідкують головно військові кола, які не скривають своєї думки, що цей рекорд спричинить основну зміну в дотеперішній воєнно-летунській стратеґії.

Слід згадати, що цей лет Юза має пропаґандивне значіння. Його вислав комітет світової вистави в Ню-Йорку з запрошенням до европейських держав узяти участь у виставі. Літак Юза має два мотори, три радіостації, два радіокомпаси подвійну інсталяцію жироскопів і ввесь час втримує контакт з радіостаціями, які подають летунові звіти про атмосферичні умовини.

Кілька осіб побігло за ним, він сховався до недалекої хати. Ті, що бігли за ним, вернулися, бо метч відбувався далі. Крім поліціянта, який завжди є на місці, не було ніякої поліції, яка будімто, згідно з реляцією „ІКЦ“, визволила Когута з облоги. Дивуємося, що „Сокіл“ погодився грати з такою дружиною, що відома зі своєї брутальної гри та невідповідної поведінки своїх грачів.

— Ярослав Барановський на волі. Минулого четверга вийшов з арешту в Роттердамі Ярослав Барановський, якого голяндський суд засудив на 2 місяці арешту за нелегальний перехід кордону Голяндії у звязку з убивством полк. Е. Коновальця. Поліція відставила Я. Барановського до кордону Німеччини, звідкіля Барановський поїхав до Відня.

— Вбивство з милосердя. Минулого понеділка вечором зайшло до жидівської лічниці у Львові при вул. Раппапорта 8 двох мужчин, відштовхнувши Маслянку, портієра, один з них побіг до середини, приступив до 29-літнього Давида Кернера, кравця зі Львова, недужого на чахотку костей, що перебував у лічниці вже 21 місяців, поцілував його та крикнув: „Вже тепер не будеш мучитися! Вже буде тобі зовсім добре!“ і стрілив до недужого двічі з револьвера. Кернер згинув, вбивники втікли. Слідство виявило, що вбитий називається Давид Бікгоф походить з Америки ,був злодієм, 11 разів караним у Польщі. Вбивник зголосився на поліції. Виявилося, що Бікгофа вбив його приятель Гірш Перльмуттер фальзе Лехем, літ 35, замешкалий у Львові при вул. Смочій 5. Його товариш це М. Доннер (теж Смоча 5). Перльмуттер заявив на поліції, що застрілив свого найкращого приятеля з милосердя. Його товариша Донера поліція теж арештувала.

— Буревій зі зливним дощем і громами лютував минулого понеділка над Рудками і повітом та заподіяв величезні шкоди зокрема в селі Бучали к. Комарна, де град величини волоського оріха знищив коло 20 проц. засівів. Град вибив 12 шиб у стацийному будинку на стації Комарно-Бучали. Крім того буревій перекинув стодолу Мартина Дрозда в Бучалах і поломив велику кількість дерев. Шкоди дуже великі. У Княжім Мості, пов. Мостиська грім убив на полі 14-літнього Тадея Кушика, його маму Францішку зранив. Її привезли у важкому стані до шпиталю у Львові.

— Краева хроніка. До ліса у Скоморохах, пов. Бучач вибрався Адам Демянчук зі своїм товаришем по дерево, де стяли дві великі липи. Вертаючись із липами Демянчук зачепив за дерево і полетів у пропасть, де розбив собі голову. — В Ляшках Завязаних, пов. Рудки вибухла пожежа в будинках Я. Берльфайна і знищила хату, стайню, дві фіри сіна та одяг. Шкоди понад 1.000 зол. — У копальні в Гумниськах, пов. Березів Л. Скальський скалічився відломком залізза у черево так нещасливо, що підчас операції у шпиталі в Коросні помер. З ріки Вишні витягнули в Накловичах, пов. Мостиська тіло 33-літньої Катерини Шпаковської. — Під закидом вбивства поліція арештувала її мачуху Анну Шпаковську. — На полі села Красне, пов. Скалат знайшли у збіжжі тіло 30-літньої Р. Гавриляшинової, яку вдусили. — В Хоросткові, пов. Копичинці невідомий справник побив тяжко 33-літнього А. Кульпу, який по 4-ох днях помер.

— Жертви купелів. У саджавці в Поникві пов. Броди втонув підчас купелі 23-літній Микола Гринишин. Його тіло витягнули. — В Межигірю, пов. Бучач утонула в Дністрі 16-літня Яніна Дубанович. — У Вербятині, пов. Бучач знайшли тіло Петра Татарина, умово недужого, який утонув у джерельній ямі.

Спорт.

КОМУНІКАТ НАКОЛЕСНИЦЬКОЇ СЕКЦІЇ С. Т. „УКРАЇНА“.

Технічна референтура окружного наколесницького бігу за чашу дир. О. Левицького на трасі 230 км Львів — Миколаїв — Стрий — Дрогобич — Самбір — Рудки — Городок — Львів звертається цею дорогою з проханням до глядачів і симпатиків у поодиноких містах на трасі бігу зберігати лад, обмежитись до постою на хідниках і залишати дорогу зовсім вільною. Референтура просить усіх симпатиків, наколесників і мотоциклістів не підтягати і не перешкаджати змагунам. Подає теж до відома, що авта, зголошені до контролі бігу, будуть означені хоругвами С. Т. „Україна“ (червоно-чорної барви) та матимуть такі числа: 1) командор змагань (дир. Левицький) і головний суддя, 2) траса та делегати клюбів, 3) технічний провід змагань і технічна поміч (п. Яримович), 4) преса і колеґія мірячих час, 5) санітарний віз (д-р Мриц).

ГРИ ЗА ВХІД ДО ПІДКАРПАТСЬКОЇ ДИВІЗІЇ.

Змагання Русь (Хуст) — ГШЕ (Хуст) перервано при стані 0:0 через бурю. Переможцем у другій парі вийшов КШЦ (Кошиці), що переміг у себе дома пряшівську Славію 1:0 (0:0).

С. К. ЛІҐЕН І С. К. БАТЯ КАНДИДАТАМИ ДО ЧЕСЬКОЇ ЛІҐИ.

Пята рунда принесла дві несподіванки: нерішеву Теплінеру з кошицьким КАЦ-ом (2:2) і поразку Копістів з Богемісне (1:2). Поза цим Батя ремісувала з Ліґеном (2:2).

Табеля виглядає так:

1) Ліґен	5	9:1	11: 5
2) Батя	5	7:3	18: 8
3) Копісти	5	5:5	6: 8
4) Богемісне	5	5:5	6: 8
5) Теплінер	5	3:7	10:14
6) КАЦ	5	1:9	5:18

ПОГРОМ АМБРОЗІЯНИ.

В неділю і понеділок (10. й 11. липня) відбулись гри другої рунди за середньо-европейську чашу. Найбільшою несподіванкою тієї рунди і взагалі дотеперішніх гор за чашу був погром дружини славного Андреолія Амброзіяни у Празі. Висліди:

Прага. Славія — Амброзіяна (Міляно) 9:0 (2:0).

Торіно. Ювентус — Кладно 4:2 (2:2).

Темешвар. Ференцварош (Будапешт) — Рінензія 5:4 (3:3).

Дженова. Дженова — Рапід (Букарешт) 3:0 (1:0).

Театри.

Великий Театр:

Четер 14. VII. год. 8. веч. „Івоп".
Пятниця 15. VII. год. 8. веч. „Люди в білому".
Субота 16. VII. год. 8. веч. „Мусит бути моєю". (Премієра).

Театр Рінмородностей:

Від понеділка 11. 7. вечавини.

Український Театр Йосифа Стадника (сенпора).

ГАЛИЧ:
13. VII. Казка старого млина.
14. VII. Сузанна.
15. VII. Ой, не ходи Грицю.
16. VII. Тітка Карля.
Театр кінчить постанову „Хама".

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ВОРОХТА:
14. VII. Лісова пісня.
15. VII. Процес Мері Деган.
16. VII. Шаріка.
17. VII. Невольник.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЖАБЄ:
14. VII. Чесна сузанна.
15. VII. Мазепа,
16. VII. Хата за селом.
17. VII. Безталанна.
19. VII. Невольник.
20. VII. Воскресення.
21. VII. Дай серцю волю.
23. VII. Пан Твардовський.
24. VII. Гетьман Полуботок.

КІНА.

АДРІЯ: „Дорога до слави", „Північ кличе".
АПОЛЬО: „Тінь Шангаю".
АТЛЯНТИК: „З піснею кріаь життя".
БАНДА: „Проміння погляди" і „Пізналися в Монте Карльо".
ГРАЖИНА: „Танго залюблених", „Мельодії над Дунаю".
ЕВРОПА: „Лікар гарних жінок".
КАСИНО: „Люди Висли".
КОПЕРНИК: „Весела чвірка", „Побралися за скоро".
МАРУСЕНЬКА: Нечинне з причини реконструкції.
МЕТРО: „Візьми моє серце". „Я невинний".
МІРАЖ: „Подвійне весілля"; „Світ живе сенсацією".
МУЗА: „Після великої війни".
ПАЛЯС: „На краю життя". „Каварня на границі".
ПАКС: „Я винувата" з Даніелею Даріє
РАЙ: „Ти, що в Остріій світиш Брамі" є додатками.
РІЯЛЬТО: „Бурхлива молодість" з Волесом Бірі.
РОКСІ: „Бунт залоги" і додатки.
СВІТ: „Проважена" і „Ордінат Міхоровський".
СТИЛЕВЕ: „Без приказу" і ревія.
ТОН: „Нансі Стіль пропала", „Пережита боротьба".
УТІХА: „Лицарі степу" і ревія.
ЯВІРА: „Голівуд".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська)
„Суматра".

ФОТОПЛЯСТІКОН „Світовід" (Пасаж Гавсмана ч. 7):
„Голяндія".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 14. липня 1938.

6.45 Рух., 7.00 Ран. ден., 7.15 Ран. конц. з Вільна, 8.00 Плити, анекдоти, комун., 11.57 Сигн. часу, 12.03 Полудн. авдиц., 14.00 Легка муз. з пл., 14.15 Неополітан. пісні, 14.35 Легка муз. з пл., 15.00 Біржа, 15.05 Господ. і сусп. вістки, 15.10 Завтр. програма, 15.15 „Мої вакації" — вос. для дітей, 15.30 „Подорож на схід" — фрагм. з поеми Ю. Словацького, 15.45 Господ. вістки, 16.00 Розр. орх., 16.45 „Пізнаймо ворога" — гутірка, 17.00 Вістки з міста й провінції, 17.10 Камер. муз. з плит, 17.40 „Через степи", опов. Г. Сенкевича, 17.55 Гальо! увага!, 18.00 Перегляд видань, 18.10 „Костюшко в Лазєнках" — слуховище. 18.45 Легка слово-муз. авдиц., 19.20 Львівськ. спорт вістки, 19.25 Акт. гутір., 19.35 Лег. французька музика, 20.45 Вечір. ден., 20.55 Акт. гутір., 21.00 Актуалія, 21.10 „Легар Кальман" — оперет. попурі, 21.50 Спортові вістки, 22.00 Франц. муз., 22.55 Перегляд преси, 23.00 Ост. вістки, вечір. денник і метеор. комунікат.

Пятниця, 15. липня 1938.

6.45 Рух., 7.00 Ран. ден., 7.15 Ран. муз., 8.00 Ран. авдиц. для дітей, 11.57 Сигн. часу, 12.03 Полудн. авдиц., 14.00 Легка музика з пл., 14.15 Попол. муз. з пл., 14.30 Спорт. гутірка, 15.00 Біржа, 15.05 Господ. і сусп. вістки, 15.10 Завтр. програма, 15.15 Весела авдиція для дітей, 15.30 Розмова з недужими, 15.45 Господ. вістки, 16.00 Легка музика, 16.45 „Суд над турками" — фейл., 17.00 Вістки з міста й провінції, 17.10 Плити, 17.45 „Інститут львівської Ставропігії", 17.55 Гальо, увага! 18.00 „Сигнали згоди молодечої дороги", 18.10 Солісти, 18.45 Літерат. хрон., 19.00 Вільович. твори, 19.20 Акт. гутірка, 19.30 Розр. конц., 20.45 Вечір. ден., 20.55 Акт. гутір., 21.00 Львівська опера, 21.10 Останній пісенкар Львова, 21.50 Спортові вістки, 22.00 Льокальні спорт. вістки, 22.05 Живий конц. бажань з орх., 23.00 Останні вістки вечірн. денника і метеор. комунікат.

Субота, 16. липня 1938.

6.45 Рух., 7.00 Ран. ден., 7.15 Ран. концерт, 8.00 Погід. ран. авдиц., 11.57 Сигн. часу, 12.03 Полудн. авдиц., 14.00 Легка муз. з пл., 14.15 Обід. муз., 15.05 Господ. і сусп. вістки, 15.10 Завтр. програма, 15.15 Театр уяви для дітей: „Де поділася тінь", 15.45 Господ. вістки, 16.00 Концерт лег. муз., 16.45 „Дозрівають вишні в Голяндії" — гутірка, 17.00 Вістки з міста й провінції, 17.10 Новини зі світа, 17.45 З червенської землі" — гутірка, 17.55 Гальо, увага! 18.000 Наша програма, 18.10 Форт. речіт., 18.45 „З ловецьких спомипів", 19.00 Арії й пісні, 19.20 Акт. гутірка, 19.30 Вокальна авдиція, 20.00 гутірка, 19.30 Вокальна авдиція, 20.00 Авдиція для поляків за кордоном, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Акт. гутірка, 21.00 Розмова зі слухачами дир. Петрі, 21.10 Польська народня капеля, 21.50 Спорт. вістки, 22.00 Година несподіванок, 23.00 Ост. вістки вечірн. денника і метеор. комунікат.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 14. липня 1938.

БЕРЛІН 14.15, 15.00, 18.00, 19.10 Розр. муз., 15.20 Лег. муз., 17.00 Твори Моцарта й Шуберта, 20.00 Оперетк. мельод. з пл., 21.00 Танц. муз.; БІЛГОРОД 18.00 Радіоорх., 20.00 Нар. пісні, 21.00 „Люїза" — опера Шарпантіє; БУДАПЕШТ 13.30 Військ. орх., 17.00 Циган. муз., 18.30, 19.00 Хор. 19.50, 20.00 Солісти, 22.15 Опер. орх., 23.20 Танц. муз.; ВІДЕНЬ 18.00 Камер. муз., 19.10, 20.00 Вес. муз.; ДОЙЧЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Камер. муз., 18.30 Форт. кварт., 19.10 Вес. вязанка мельод., 20.10, 21.00 Танц. муз., 22.30 Соната Томаса; КОШИЦІ 16.10 Для Закарп.: МІЛЯНО 19.30 Розр. муз., 21.35, 22.00, 23.15 Форт. речит. муз.; МІНХЕН 16.00 Легка муз., 16.25 Нім. нар. пісні, 17.10, 18.00 Розр. муз., 19.10, 20.00 „Фрідерика" — оперетка Легара, 21.05 Твори Шмідта; ПРАГА 12.45 Орх., 20.55, 21.00 Галевий конц. у звязку з франц. нац. святом, 22.20 Франц. танц. муз.; РАДІО ПАРІ 19.30 Розр. муз., 20.15 Пісні, 20.30, 21.00, 22.00 Симфон. конц., 23.00, 24.00 Танц. муз.; РИМ 17.15 Солісти, 19.30, 20.30, 21.00 Розр. муз., 22.10, 23.15 Хор і танц. музика.

Пятниця, 15. липня 1938.

БЕРЛІН 14.15, 18, 19 Розр. муз., 17.00 Вяз. мельод. і танц., БІЛГОРОД 18.20, 21.00 Радіоорх., 20.00 Вечір. конц.; БУДАПЕШТ 12.05 Конц. орх., 13.30 Циган. муз., 17.30, 18.00 Джез. муз., 19.00 Форт. ..., 20.35, 21.00 Плити, 21.45, 22.00 Камер. конц., 23.10 Циган. муз.: ВІДЕНЬ 15.30 Солісти, 18.00 Молодь грає і співає, 19.00 Вечір. пісні, 20.10, 21.00 Симф. конц. ДОЙЧЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Дитячі пісні, 19.00 Вес. муз.; МІЛЯНО 17.15 Скрипк. речит., 19.30, 20.30 Розр. муз., 21.30, 22.00, 23.00 Симфон. конц.; МІНХЕН 16.00 Розр. муз., 18.20 Солісти, 19.15, 20.00, 21.00 Вечір. конц.; ПРАГА 17.15 Військ. орх., 18.20, 19.25 Сальон. конц., 20.20 Солісти, 20.50, 21.00 Вечір. пісні, 21.05 Конц. фільгарм. орх.; РАДІО ПАРІ 18.00 Конц. амер. молоєрн., 19.00 Пісні, 20.30, 21.00, 22.00 „Бретанія", песа з муз., 23.00, 24.00 Нічний конц.; РИМ 17.45 Спів. речит., 19.30, 20.30 Розр. муз., 21.00, 22.00 „Чорна дама" — оперетка, 23.15 Танц. музика.

Субота, 16. липня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Розр. муз., 19.00 Опер. мельод., 20.10, 21.00 Вес. суб. вечір, 22.30, 23.00, 24.00 Легка й танц. муз.; БІЛГОРОД 20.00, 22.15 Нар. пісні, 21.00 Радіоорх., 23.00 Розр. муз., 23.30 Танц. муз.; БУДАПЕШТ 17.45, 18.00 Циган. муз., 18.55, 19.00 Військ. орх., 20.00, 21.00, 22.00, 23.00 Легка музика, кварт. і солісти; ВІДЕНЬ 19.00, 20.10 Муз. вечір, 22.30, 23.00 Розр. муз., ДОЙЧЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Розр. конц., 18.00, 19.00 Вес. муз. конц., 20.10, 21.00 Вязанка мельод.; МІЛЯНО 17.15 Танц. муз., 19.30 Розр. муз., 21.00 22.00, 23.00 „Севільський цирульник", опера Россіні, 3.30, 24.00 Танц. муз.; МІНХЕН 14.25, 15.00 Розр. муз., 18.10 Конц. сол., 22.20, 23.00 Танц. муз.; ПРАГА 16.10 Лег. муз., 18.20 Сальон. муз., 22.30, 23.00 Джез. муз.; РАДІО ПАРІ 19.00 Пісні, 22.05 Симф. муз., 23.00, 24.00 Танц. муз.; РИМ 17.15 Спів. речіт., 19.30, 20.30 Розр. муз., 22.00 Конц. тріа, 23.15, 24.00 Танц. музика.

БІРЖА.

Львів 13 липня 1938

Гроші.

Купно-продажа: Бельги бельг. 90·27, 89·80, Доляри американські 5.30·00, 5·27·00 Доляри канад. 5·27·00—5.24·00. Фльорени гол. 293·59—291·85, Франки фр. 14·88—14·58, Франки швайцарські 121·80—121·00 Фунти анг. 26·30—26·14, Гульдени данц. 100·25—99·75, Корони ч. 15·00—12·00 Кордан. 117·45—116·50 Кор. норв. 132·23—131·25, Корони шв. 135·64—134·65. Ліри італ. 22·70—21·90, Марки фінлян. 11·62—11·30, Марки нім. 79·00 — 73·00, Тель Авів 26·25—25·95, Марки нім. срібні 103·00 — 97·00

Акції.

Банк Польський 122·00 Цукор, 34·50. Вугіль 32·25, Ліпьпоп 75·50. Можеїв. 12·75, Островець 57·25, Стараховичі, 37·00, Габербуш 46 500.

Папери.

4 і пів проц. внутр. 67·38, 66·25, 3 інв. 1 ем. 82·25, серія 92·25 3 пов. інв. 2 ем ненот. серія ненот. 5. конверс. 71·00 прем. дол. 41·75 4 консол. 67·00
Тенденція неодностайна

ЦІНИ "МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, 14. липня 1938.

1 кг. масла десер. бльок. без оп. 2·85 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак. 2·90 зол.
молоко . . . . . 16—17 сот.
яйця (копа) . . . . 3·75 зол.
Тенденція на масло звижкова на молоко та яйця сильна.

ПАНСІОНИ

МОРШИН-ЖИВЕЦЬ. Український пансіон „СТЕФАНІЯ" (центр.) поручає сонячні гарні кімнати. Кухня дієтетична. Ціни низькі. 1379 10-0

ГРЕБЕНІВ — пансіон Яблонських у власній управі. 1468 4-6

ДОРА коло Яремча, пансіон **„МЕТА"** в прегарному положенні, поручає сонячні кімнати з добірним харчем. Ціни приступні. Під управою власниці Ольги Чорненкової. 1508 1—2

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

ВЛАСНИК ремісничо-торговельного підприємства у Львові, літ 35, вища освіта, непоганий, познайомиться з інтелігентною, освіченою, непоганою українкою, яка внесла б до підприємства 8—10 тисяч золотих. Ласкаві зголошення зі знимкою жку зверне під словом джентельмена, до Адм. „Діла" під „Подружжя-співпраця" 1456 2—3

МОЛОДА ГАРНА панна, з середньою освітою, майно 25 моргів землі вартости 20.000 золотих, познайомиться в цілі подружжя з молодим інтелігентним урядовцем, найрадше патомцем, що кінчає студії. Зголошення до „Діла" під „20.000". 1511 1-1

КУПНО — ПРОДАЖ

ПРОДАМ дім, мурований, новий, одноповерховий, центр Самбора. Відомість: Купферберг, Самбір, Собіського 22. 1-2

ПАРЦЕЛЯ окавійно до продажі. Листи до Адмін. „Діла" під „Личаків". 1513

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПОСТІЙНЕ заняття в промисловому підприємстві дістане кількох безробітних інтелігентів. Вимагана готівка 500 до 1.000 зол. Тільки письменні зголошення слати до Адмін. „Діла" під шифру: „Промисл". У зголошенні подати: вік, освіту, заняття, короткий життєпис і марку на відповідь. 1512 1-2

РІЖНІ

НАЙДЕШЕВШЕ дістанете синку, фарби, лакери і помости в українській фірмі „РУСАЛКА", Львів, Більтовського 4, тел. 246-34. 1497 2-4

МЕШКАННЯ перед уживанням треба очистити від блощиць свічкою С-ГАЗ. Дістанете всюди. 1297 8-9

ЩЕ НЕДАВНО совісний годинникар засилав знісовані прецизійні годинники до Швайцарії — нині всякі віковічні оригінальні частини має постійно **ГУТЕРМАН, Сикстуська чотирнацять.** 1108 5-10

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЛІКАР
недуг шкірних, венеричних та лік. косметики
Роман Лисяк
Довголітній заступник д-ра Е. Дурделла та лікар шкірно-венер. клініки ординує 1434 при вул. СИКСТУСЬКІЙ 56. 1-10

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС.

Головна Управа Рідної Школи розписує отсим конкурс на: 1) управителя торговельно-кооперативної гімназії РШ в Станиславові; 2) учителя фахових предметів у тій самій гімназії. Від кандидатів вимагане покінчення Висшої Торговельної Школи, а кандидат на управителя мусить виказатися кількалітньою педагогічною працею. 1514 1-1

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Театри.

Великий Театр:

Четвер 14. VII. год. 8. веч. „Іван“.
Пятниця 15. VII. год. 8. веч. „Люди в білому“.
Субота 16. VII. год. 8. веч. „Мусиш бути моєю“. (Прем'єра).

Театр Ріжнородностей.

Від понеділка 11. 7. нечинний.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).

ГАЛИЧ:
13. VII. Казка старого млина.
14. VII. Сузанна.
15. VII. Ой, не ходи Грицю.
16. VII. Тітка Карла.
Театр кінчить постановку „Хама“.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ВОРОХТА:
14. VII. Лісова пісня.
15. VII. Процес Мері Деґен.
16. VII. Шаріка.
17. VII. Невольник.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЖАБЄ:
14. VII. Чесна сузанна.
15. VII. Мазепа.
16. VII. Хата за селом
17. VII. Бесталанна.
19. VII. Невольник.
20. VII. Воскресення.
21. VII. Дай серцю волю.
23. VII. Пан Твардовський.
24. VII. Гетьман Полуботок.

КІНА.

АДРІЯ: „Дорога до слави“, „Північ кличе“.
АПОЛЬО: „Тінь Шангаю“.
АТЛЯНТІК: „З піснею вріаь життя“.
БАЙДА: „Промінна чаглади“ і „Пізналися в Монте Карльо“.
ГРАЖИНА: „Танго залюблених“, „Мельодії зпад Дунаю“.
ЕВРОПА: „Лікар гарних жінок“
КАСІНО: „Люди Висли“.
КОПЕРНИК: „Весела чвірка“, „Побралися за скоро“.
МАРУСЕНЬКА: Нечинне з причини реконструкції.
МЕТРО: „Візьми моє серце“. „Я невинний“.
МІРАЖ: „Подвійне весілля“; „Світ живе сенсацією“.
МУЗА: „Після великої війни“
ПАЛЯС: „На краю життя“, „Каварня на границі“.
ПАКС: „Я винувата“ з Даніелею Даріє
РАЙ: „Ти, що в Острій світиш Брамі“ з додатками.
РІЯЛЬТО: „Бурхлива молодість“ з Волесом Бірі.
РОКСІ: „Бунт залоги“ і додатки.
СВІТ: „Прощена“ і „Офіцинат Міхоровський“.
СТИЛЕВЕ: „Без приказу“ і ревія.
ТОН: „Нансі Стіль пропала“, „Переможна боротьба“.
УТІХА: „Лицарі степу“ і ревія.
ХИМЕРА: „Голівуд“.

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська)
„Суматра“.

ФОТОПЛЯСТІКОН „Святовід“ (Пасаж Гавсмана ч. 7):
„Голяндія“.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 14. липня 1938.

6.45 Рух., 7.00 Ран. ден., 7.15 Ран. конц. з Вильна, 8.00 Плити, анекдоти, комун., 11.57 Сиґн. часу, 12.03 Полудн. авдиц., 14.00 Легка муз. з пл., 14.15 Неаполітан. пісні, 14.35 Легка муз. з пл., 15.00 Біржа, 15.05 Господ. і сусп. вістки, 15.10 Завтр. програма, 15.15 „Мої вакації“ — пов. для дітей, 15.30 „Подорож на схід“ — фрагм. з поеми Ю. Словацького, 15.45 Господ. вістки, 16.00 Розр. орх., 16.45 „Пізнаймо ворога“ — гутірка, 17.00 Вістки з міста й провінції, 17.10 Камер. муз. з плит. 17.40 „Через степи“, опов. Г. Сенкевича, 17.55 Гальо! увага!, 18.00 Перегляд видавн., 18.10 „Косцюшко в Лавицях“ — слуховище, 18.45 Легка слівно-муз. авдиц., 19.20 Львівськ. спорт. вістки, 19.25 Акт. гутір., 19.35 Лег. французька музика, 20.45 Вечір. ден., 20.55 Акт. гутір., 21.00 Актуалія, 21.10 „Легар Кальман“ — оперет. попурі, 21.50 Спортові вістки. 22.00 Франц. муз., 22.55 Перегляд преси, 23.00 Ост. вістки, вечір. денник і метеор. комунікат.

Пятниця, 15. липня 1938.

6.45 Рух., 7.00 Ран. ден., 7.15 Ран. муз., 8.00 Ран. авдиц. для дітей, 11.57 Сиґн. часу, 12.03 Полудн. авдиц., 14.00 Легка музика з пл., 14.15 Попол. муз. з пл., 14.30 Спорт. гутірка, 15.00 Біржа, 15.05 Господ. і сусп. вістки, 15.10 Завтр. програма, 15.15 Весела авдиція для дітей, 15.30 Розмова з недужими, 15.45 Господ. вістки, 16.00 Легка музика, 16.45 „Суд над туристами“ — фейл., 17.00 Вістки з міста й провінції, 17.10 Плити, 17.45 „Інститут львівської Ставропиґії“, 17.55 Гальо, увага! 18.00 „Сиґнали знова молодої дороги“, 18.10 Солісти, 18.45 Літерат. хрон., 19.00 Вільович. твори, 19.20 Акт. гутірка, 19.30 Розр. конц., 20.45 Вечір. ден., 20.55 Акт. гутір., 21.00 Львівська опера, 21.10 Останній пісняр Львова, 21.50 Спортові вістки, 22.00 Львівські спорт. вістки, 22.05 Живий конц. бажань з орх., 23.00 Останні вістки вечірн. денника і метеор. комунікат.

Субота, 16. липня 1938.

6.45 Рух., 7.00 Ран. ден., 7.15 Ран. концерт, 8.00 Погід. ран. авдиц., 11.57 Сиґн. часу, 12.03 Полудн. авдиц., 14.00 Легка муз. з пл., 14.15 Обід. муз., 15.05 Господ. і сусп. вістки, 15.10 Завтр. програма, 15.15 Театр уяви для дітей: „Де поділася тінь“, 15.45 Господ. вістки, 16.00 Концерт лег. муз., 16.45 „Дозрівають вишні в Голяндії“ — гутірка, 17.00 Вістки з міста й провінції, 17.10 Новини зі світа, 17.45 З червенської землі“ — гутірка, 17.55 Гальо, увага! 18.000 Наша програма, 18.10 Форт. речіт., 18.45 „З ловецьких споминів“, 19.00 Арії й пісні, 19.20 Акт. гутірка, 19.30 Вокальна авдиція, 20.00 гутірка, 19.30 Вокальна авдиція, 20.00 Авдиція для поляків за кордоном, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Акт. гутірка, 21.00 Розмова зі слухачами дир. Петрі, 21.10 Польська народня капеля, 21.50 Спорт. вістки, 22.00 Година несподіванок, 23.00 Ост. вістки вечірн. денника і метеор. комунікат.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 14. липня 1938.

БЕРЛІН 14.15, 15.00, 18.00, 19.10 Розр. муз., 15.20 Лег. муз., 17.00 Твори Моцарта й Шуберта, 20.00 Оперетк. мельод. з пл., 21.00 Танц. муз.; БІЛГОРОД 18.00 Радіоорх., 20.00 Нар. пісні, 21.00 „Люїза“ — опера Шарпантьє; БУДАПЕШТ 13.30 Військ. орх., 17.00 Циган. муз., 18.30, 19.00 Хор. 19.50, 20.00 Солісти, 22.15 Опер. орх., 23.20 Танц. муз.; ВІДЕНЬ 18.00 Камер. муз., 19.10, 20.00 Вес. муз.; ДОЙЧЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Камер. муз., 18.30 Форт. кварт., 19.10 Вес. вязанка мельод., 20.10, 21.00 Танц. муз., 22.30 Соната Томаса; КОШИЦІ 16.10 Для Закарп.; МІЛЯНО 19.30 Розр. муз., 21.35, 22.00, 23.15 Форт. речіт. муз.; МІНХЕН 16.00 Легка муз., 16.25 Нім. нар. пісні, 17.10, 18.00 Розр. муз., 19.10, 20.00 „Фрідеріка“ — оперетка Легара, 21.05 Твори Шмідта; ПРАГА 12.45 Орх., 20.55, 21.00 Галевий конц. у звязку з франц. нац. святом, 22.20 Франц. танц. муз.; РАДІО ПАРІ 19.30 Розр. муз., 20.15 Пісні, 20.30, 21.00, 22.00 Симфон. конц., 23.00, 24.00 Танц. муз.; РИМ 17.15 Солісти, 19.30, 20.30, 21.00 Розр. муз., 22.10, 23.15 Хор і танц. музика.

Пятниця, 15. липня 1938.

БЕРЛІН 14.15, 18, 19 Розр. муз., 17.00 Вяз. мельод. і танц., БІЛГОРОД 18.20, 21.00 Радіоорх., 20.00 Вечір. конц.; БУДАПЕШТ 12.05 Конц. орх., 13.30 Циган. муз., 17.30, 18.00 Джез. муз., 19.00 Форт. ..., 20.35, 21.00 Плити, 21.45, 22.00 Камер. конц., 23.10 Циган. муз.; ВІДЕНЬ 15.30 Солісти, 18.00 Молодь грає і співає, 19.00 Вечір. пісні, 20.10, 21.00 Симф. конц. ДОЙЧЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Дитячі пісні, 19.00 Вес. муз.; МІЛЯНО 17.15 Скрипк. речіт., 19.30, 20.30 Розр. муз., 21.30, 22.00, 23.00 Симфон. конц.; МІНХЕН 16.00 Розр. муз., 18.20 Солісти, 19.15, 20.00, 21.00 Вечір. конц.; ПРАГА 17.15 Військ. орх., 18.20, 19.25 Сальон. конц., 20.30 Солісти, 20.50, 21.00 Вечір. пісні, 21.05 Конц. фільгарм. орх.; РАДІО ПАРІ 18.00 Конц. амер. консерв., 19.00 Пісні, 20.30, 21.00, 22.00 „Бретанія“, пєса з муз., 23.00, 24.00 Нічний конц.; РИМ 17.45 Спів. речіт., 19.30, 20.30 Розр. муз., 21.00, 22.00 „Чорна дама“ — оперетка, 23.15 Танц. музика.

Субота, 16. липня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Розр. муз., 19.00 Опер. мельод., 20.10, 21.00 Вес. суб. вечір, 22.30, 23.00, 24.00 Легка й танц. муз.; БІЛГОРОД 20.00, 22.15 Нар. пісні, 21.00 Радіоорх., 23.00 Розр. муз., 23.30 Танц. муз.; БУДАПЕШТ 17.45, 18.00 Циган. муз., 18.55, 19.00 Військ. орх., 20.00, 21.00, 22.00, 23.00 Легка музика, кварт. і солісти; ВІДЕНЬ 19.00, 20.10 Муз. вечір, 22.30, 23.00 Розр. муз., ДОЙЧЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Розр. конц., 18.00, 19.00 Вес. муз. конц., 20.10, 21.00 Вязанка мельод.; МІЛЯНО 17.15 Танц. муз., 19.30 Розр. муз., 21.00 22.00, 23.00 „Севільськ. цирульник“, опера Россінія, 3.30, 24.00 Танц. муз.; МІНХЕН 14.25, 15.00 Розр. муз., 18.10 Конц. сол., 22.20, 23.00 Танц. муз.; ПРАГА 16.10 Лег. муз., 18.20 Сальон. муз., 22.30, 23.00 Джез. муз.; РАДІО ПАРІ 19.00 Пісні, 22.05 Симф. муз., 23.00, 24.00 Танц. муз; РИМ 17.15 Спів. речіт., 19.30, 20.30 Розр. муз., 22.00 Конц. тріа, 23.15, 24.00 Танц. музика.

БІРЖА.

Львів 13 липня 1938

Гроші.

Купно-продажа: Бельги бельг. 90·27, 89·80. Доляри американські 5.30·00, 5·27·00 Доляри канад. 5·27·00—5·24·00. Фльорени гол. 293·59—291·85, Франки фр. 14·88—14·58, Франки швайцарські 121·80—121·00 Фунти англ. 26·30—26·14, Гульдени данц. 100·25—99·75, Корони ч. 15·00—12·00 Кордан. 117·45—116·50 Кор. норв. 132·23—131·25, Корони шв. 135·64—134·65. Ліри італ. 22·70—21·90, Марки фінлян. 11·62—11·30, Марки нім. 79·00 — 73·00, Тель Авів 26·25—25·95, Марки нім. срібні 103·00 — 97·00

Акції.

Банк Польський 122·00 Цукор. 34·50. Вугіль 37·25, Ліпльоп 75·50. Можеїв. 12·75, Островець 57·25, Стараховичі, 37·00, Габербуш 46·500.

Папери.

4 і пів проц. внутр. 67·38, 66·25, 3 інв 1 ем. 82·25, серія 92·25 3 поз. інв. 2 ем ненот. серія ненот.5. конверс. 71·00 прем. дол. 41·75 4 консол. 67·00
Тенденція неодностайна

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“

Львів, 14. липня 1938.

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	2·85 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак.	2·90 зол.
молоко	16—17 сот.
яйця (копа)	3·75 зол.

Тенденція на масло знижкова на молоко та яйця сильна.

ПАНСІОНИ

МОРШИН-ЖИВЕЦЬ. Український пансіон „СТЕФАНІЯ“ (центр.) поручає соняшні гарні кімнати. Кухня дієтетична. Ціни низькі. 1379 10-0

ГРЕБЕНІВ — пансіон Яблонських у власній управі. 1468 4-6

ДОРА коло Яремча, пансіон **„МЕТА“** в прегарному положенні, поручає соняшні кімнати з добірним харчем. Ціни приступні. Під управою власниці Ольги Чорненкової. 1508 1—2

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

ВЛАСНИК ремісничо-торговельного підприємства у Львові, літ 35, вища освіта, непоганий, познайомиться з інтелігентною, освіченою, непоганою українкою, яка внесла б до підприємства 8—10 тисяч золотих. Ласкаві зголошення зі знимкою яку зверне під словом джентельмена, до Адм. „Діла“ під „Подружжя-співпраця“ 1456 2—3

МОЛОДА ГАРНА панна, з середньою освітою, майно 25 моргів землі вартости 20.000 золотих, познайомиться в цілі подружжя з молодим інтелігентним урядовцем, найрадше питомцем, що кінчає студії. Зголошення до „Діла“ під „20.000“. 1511 1-1

КУПНО — ПРОДАЖ

ПРОДАМ дім, мурований, новий, одноповерховий, центр Самбора. Відомість: Купферберг, Самбір, Собіського 22. 1-2

ПАРЦЕЛЯ оказійно до продажі. Листи до Адмін. „Діла“ під „Личаків“. 1513

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПОСТІЙНЕ заняття в промисловому підприємстві дістане кількох безробітних інтелігентів. Вимагана готівка 500 до 1.000 зол. Тільки письменні зголошення слати до Адмін. „Діла“ під шифру: „Промисл“. У зголошенні подати: вік, освіту, знання, короткий життєпис і марку на відповідь. 1512 1-2

РІЖНІ

НАЙДЕШЕВШЕ дістанете синку, фарби, лякери і новости в українській фірмі „РУСАЛКА“, Львів, Більчевського 4, тел. 246-34. 1497 2-4

МЕШКАННЯ перед уживанням треба очистити від блощиць свічкою С-ГАЗ. Дістанете всюди. 1297 8-0

ЩЕ НЕДАВНО совісний годинникар висилав зіпсовані прецизійні годинники до Швайцарії — нині всякі віповітні оригінальні частини має постійно **ГУТЕРМАН, Сикстуська чотирнацять.** 1105 9-15

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЛІКАР
недуг шкірних, венеричних та лік. косметики
Роман Лисяк
Довголітній заступник д-ра Е. Дурделла та лікар шкірно-венер. клініки ординує 1434 при вул. СИКСТУСЬКІЙ 56. 1-10

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС.
Головна Управа Рідної Школи розписує отсим конкурс на: 1) управителя торговельно-кооперативної гімназії РШ в Станиславові; 2) учителя фахових предметів у тій самій гімназії. Від кандидатів вимагане покінчення Висової Торговельної Школи, а кандидат на управителя мусить виказатися кількалітньою педагогічною працею. 1514 1-1

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“ З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10.